

Вінницький національний технічний університет

Факультет менеджменту та інформаційної безпеки

Кафедра менеджменту, маркетингу та економіки

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Управління фінансовою стійкістю підприємства дорожньої галузі (на прикладі «Комунального підприємства по будівництву та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради»)»

Виконав: студент 2-го курсу, групи МЗД-22мз
спеціальності 073 – «Менеджмент»
(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Андрєва Е. О.

(прізвище та ініціали)

Керівник: к. т. н., доцент каф. ММЕ

Несен Л. М.

(прізвище та ініціали)

« 04 » червня 2024 р.

Опонент: к. е. н., доцент каф. ФІМ

Руда Л. П.

(прізвище та ініціали)

« 15 » червня 2024 р.

Допущено до захисту

Завідувач кафедри ММЕ

д.е.н., проф. Карачина Н.П.
(прізвище та ініціали)

« 12 » червня 2024 р.

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра менеджменту, маркетингу та економіки
Рівень вищої освіти II-й (магістерський)
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 073 – «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма – Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувач кафедри ММЕ

д.е.н., професор Карачина Н.П.

«15» березня 2024 р.

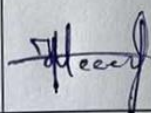
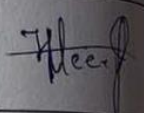
ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Андреєвої Ельвіри Олександрівни
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: «Управління фінансовою стійкістю підприємства дорожньої галузі (на прикладі «Комунального підприємства по будівництву та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради»)»
керівник роботи к.т.н., доцент каф. ММЕ Несен Л. М.
затверджені наказом ВНТУ від «11» березня 2024 року №81.
2. Строк подання студентом роботи: 5 червня 2024 р.
3. Вихідні дані до роботи: форма №1 «Баланс», форма №2 «Звіт про фінансові результати» підприємства (додаток Б).
4. Зміст текстової частини: теоретичні і методичні основи управління фінансовою стійкістю підприємств, аналіз ефективності управління фінансовою стійкістю Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради, дослідження стану та розвитку дорожньої галузі.
5. Перелік ілюстративного матеріалу: Таблиці: Різноманітність поглядів на поняття «фінансова стійкість». Аналіз відносних показників фінансової стійкості підприємства. Аналіз запасу фінансової стійкості. Аналіз ліквідності підприємства на 2021-2023 рр. Інформаційні потреби основних користувачів фінансових звітів. Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності підприємства. Аналіз кредиторської заборгованості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради. Обсяг та динаміка незавершених капітальних інвестицій

Рисунки: Класифікація факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства. Основні складові механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. Система показників, що характеризують фінансову стійкість підприємства. Економічні принципи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства. «Дерево цілей» системи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства. Основні проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємств.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Спеціальна частина	Несен Л. М. доцент кафедри ММЕ		

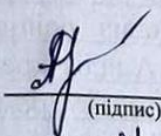
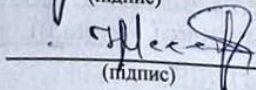
7. Дата видачі завдання «15» березня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів магістерської кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітки
1	Формування та затвердження теми магістерської кваліфікаційної роботи (МКР)	січень	
2	Виконання спеціальної частини МКР. Перший рубіжний контроль виконання МКР (1-й розділ МКР)	лютий-березень	
3	Виконання спеціальної частини МКР. Другий рубіжний контроль виконання МКР (2-й розділ МКР)	лютий-березень	
4	Виконання спеціальної частини МКР. Третій рубіжний контроль виконання МКР (3-й розділ МКР)	березень-квітень	
5	Нормоконтроль. Попередній захист МКР	травень-червень	
6	Рецензування МКР	червень	
7	Захист МКР	червень (за графіком)	

Студент

Керівник роботи

(підпис)

(підпис)

Андреева Е. О.

Несен Л. М.

АНОТАЦІЯ

УДК 330.15:338.24

Андреева Е. О.. Управління фінансовою стійкістю підприємства дорожньої галузі (на прикладі «Комунального підприємства по будівництву та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради»). Магістерська кваліфікаційна робота зі спеціальності 073 – менеджмент, освітня програма – менеджмент зовнішньоекономічної діяльності .

Вінниця: ВНТУ, 2024. 123 с.

На укр. мові. Бібліорг.: 34 назва; рис.: 9; табл. 25.

В магістерській кваліфікаційній роботі розкрито сутність фінансової стійкості та її основні характеристики, обґрунтовано необхідність уніфікації інформаційного забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства, визначено оптимальний комплекс показників оцінки фінансової стійкості підприємства та досліджено основні проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємств.

На основі даних бухгалтерської звітності підприємства з використанням методів економічного аналізу проаналізовано фінансово-господарську діяльність підприємства.

Розроблено пропозиції щодо удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємства.

Ключові слова: фінансова стійкість, кризовий фінансовий стан, економічна стійкість.

ABSTRACT

Andreyeva E. O. Management of the financial stability of the road industry enterprise (on the example of the "Utility Enterprise for Construction and Operation of Roads of the Executive Committee of the Khmelnytskyi City Council"). Master's thesis on specialty 073 - management, educational program - management of foreign economic activity.

Vinnytsia: VNTU, 2024. 123 p.

In Ukrainian language. Bibliog.: 34 title; Fig.: 9; table 25.

The master's qualification work revealed the essence of financial stability and its main characteristics, substantiated the need for the unification of information support for assessing the financial stability of an enterprise, determined the optimal set of indicators for assessing the financial stability of an enterprise, and investigated the main problems of ensuring the financial stability of enterprises.

Financial and economic activity of the enterprise was analyzed on the basis of data from the enterprise's accounting reports using methods of economic analysis.

Proposals for improving the management of the financial stability of the enterprise have been developed.

Keywords: financial stability, crisis financial situation, economic stability.

ЗМІСТ

Вступ	4
1 ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	8
1.1 Економічна суть та види фінансової стійкості підприємства	8
1.2 Інформаційне забезпечення аналізу ефективності управління фінансовою стійкістю підприємства	14
1.3 Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства	22
1.4 Проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємств	35
Висновки до першого розділу	39
2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПО БУДІВНИЦТВУ, РЕМОНТУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ДОРІГ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	41
2.1 Дослідження стану та розвитку дорожньої галузі	41
2.2 Характеристика діяльності комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради	45
2.3 Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства	49
2.4 Оцінка показників фінансової стійкості	63
Висновки до другого розділу	66
3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	68
3.1 Стратегічне управління фінансовою стійкістю підприємства	68
3.2 Інформаційна модель управління фінансовою стійкістю підприємства	73
3.3 Вдосконалення методичного забезпечення управління фінансовою стійкістю	80

Висновки до третього розділу	86
ВИСНОВКИ	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	90
ДОДАТКИ	

Додаток А (обов'язковий) Протокол перевірки кваліфікаційної роботи на наявність текстових запозичень	96
Додаток Б (обов'язковий) Фінансова звітність Комунального підприємства по будівництву та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради	97
Додаток В (обов'язковий) Ілюстративний матеріал	108

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сьогодні більшість дорожніх компаній поступово відновлюють свою діяльність. Адже після 24 лютого 2022 року дорожня галузь фактично припинила звичайну роботу. Тисячі дорожників долучились до лав ЗСУ та тероборони. В перші тижні війни дорожні компанії допомагали військовим у будівництві фортифікаційних споруд, доставляли військову техніку, займались евакуацією та волонтерством.

Підприємства дорожньої галузі частково відновлюють роботу, хоча це є дуже непросто. Фінансовий ресурс держави зі зрозумілих причин дуже обмежений.

Кілька років поспіль наголошувалось на важливості розвитку національних дорожньо-будівельних компаній та стимулюванні розвитку національного виробника. Трагічні події сьогодення демонструють, наскільки виправданою була така позиція, адже сьогодні переважно українські дорожники виконують усі заходи щодо забезпечення функціонування транспортної інфраструктури в умовах воєнного стану.

На такій стадії розвитку економічної системи як економічна криза та воєнний стан, особливо зростає вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на фінансову стійкість підприємств дорожньої галузі.

Фінансова стійкість підприємств вивчається українськими вченими переважно в контексті загрози банкрутства. Більшість досліджень спрямована на пошук внутрішніх джерел забезпечення фінансової стійкості. Проблеми впливу макроекономічного середовища на фінансову стійкість підприємств та взаємопов'язані проблеми фінансової стабілізації макро- і мікроекономіки залишаються недостатньо вивченими. Оцінювання параметрів економічної та фінансової стабілізації в Україні зазвичай обмежується дослідженнями на макро- або мікрорівні. Є нагальна потреба у

наукових розробках, які охоплюють проблеми фінансової стабілізації не тільки підприємств, але й окремих секторів економіки у взаємозв'язку з тенденціями макроекономічного розвитку.

Дослідженням проблем макроекономічної стабілізації займалися такі відомі вчені, як Е.Брігхем, Дж.Кейнс, А.Лафер, К. Макконелл, А.Сміт, Д.Сакс, Ф.Фрідмен. Окремі складові теоретичного фундаменту управління стабілізаційними процесами в Україні містяться в працях вітчизняних економістів: А.Гальчинського, В.Геєця, В.Пинзеника, Б.Панасюка, О.Савченко, В.Федосова, В.Юрчишина. Складовою наукової парадигми макроекономічної стабілізації є творчий доробок С.Львовочкіна, який виділив із загальної макроекономічної стабілізації дві її складові: суто макроекономічну та суто макрофінансову стабілізацію.

Окремі питання управління фінансовою стійкістю підприємств досліджені в працях провідних вітчизняних економістів: І. Бланка, М. Білик, В. Савчука, Г. Кірейцева, О. Терещенко [8, 9, 36]. Проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємств активно досліджують вчені: М. Дем'яненко, В. Андрійчук, П. Лайко, Л. Лахтіонова, В. Андрійчук, Т. Осташко та інші [4, 11, 12, 15, 17, 23, 26, 41].

Метою роботи є поглиблене дослідження сутності фінансової стійкості підприємств та впливу на неї макроекономічних факторів, розробка пропозицій, щодо покращення фінансової стійкості підприємств.

Реалізація поставленої мети обумовила послідовне розв'язання таких завдань:

- розкрити сутність фінансової стійкості та її основні характеристики;
- обґрунтувати необхідність уніфікації інформаційного забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємств;
- визначити оптимальний комплекс показників оцінки фінансової стійкості підприємства;
- дослідити основні проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємства;

- проаналізувати фінансово-господарську діяльність підприємства;
- розробити пропозиції щодо удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємства.

Об’єктом дослідження є – теорико-методичні основи, що виникають у процесі управління фінансовою стійкістю підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні основи та методичні підходи до управління фінансовою стійкістю підприємств в умовах ринкової економіки.

Інформаційною базою дослідження були теоретичні та науково-практичні роботи вітчизняних і зарубіжних науковців, законодавчі та нормативно-правові акти, статистичні дані Державного комітету статистики України, а також дані бухгалтерської і фінансової звітності Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради.

В ході дослідження використані загальнонаукові та спеціальні методи, а саме: методи вибірових спостережень, групування, системного аналізу та синтезу, а також економіко-статистичні методи аналізу.

В процесі дослідження отримано ряд наукових результатів та основні положення, які виносяться на захист, полягають в наступному:

- удосконаленню: інформаційну модель управління фінансовою стійкістю підприємства на основі аналітичного групування показників фінансової звітності;
- дістало подальшого розвитку визначення сутності категорії «Фінансова стійкість підприємств» – це стан фінансових ресурсів підприємства, ефективності їх розміщення та використання, за якого забезпечується розвиток виробництва чи інших сфер діяльності на основі зростання прибутку і активів при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності.
- обґрунтовані необхідності застосування комплексного аналізу оцінки фінансової стійкості підприємства шляхом розроблення системи різних показників, за допомогою яких характеризується об’єкт аналізу.

Практичне значення одержаних у роботі результатів полягає у тому, що пропозиції сформульовані як результат проведеного дослідження, удосконалюють управління фінансовою стійкістю підприємства, підвищують оперативність та ефективність його здійснення.

Апробація отриманих результатів. Результати проведених досліджень, що включені до дипломної роботи, будуть представлені на Всеукраїнській науковопрактичній інтернет-конференції «Креативна трансформація та модернізація сучасного суспільства», яка буде проходити 12-14 червня 2024 р. та будуть оприлюднені у науковому журналі «Креативний простір».

URL: <https://www.newroute.org.ua/rep/> .

1 ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКОСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Економічна суть та види фінансової стійкості підприємства

Становлення ринкових відносин в Україні супроводжується активним розвитком підприємництва та створенням нових підприємств, діяльність яких спрямована на досягнення певних результатів. Проте ці підприємства часто мають низьку економічну стійкість: одні досягають своїх цілей, а інші працюють менш успішно. Тому дослідження економічних процесів на рівні підприємства як основної ланки національної економіки є надзвичайно важливим. На цьому рівні управління необхідно ретельно визначити всі можливості для підприємців задля досягнення та підтримання стійкого й ефективного розвитку економіки. Вирішення цих проблем підприємствами є ключовим для забезпечення економічної стійкості на всіх рівнях управління виробництвом.

Економічна стійкість підприємства - це комплекс взаємопов'язаних і взаємообумовлених структурних елементів, об'єднаних спільною метою забезпечення та підтримки стійкого функціонування підприємства. [7].

Складовими економічної стійкості підприємства є фінансова, інвестиційна, маркетингова, виробнича, управлінська, кадрова [5].

Фінансова складова вважається провідною та вирішальною складовою економічної стійкості підприємства, оскільки в ринкових умовах господарювання фінанси є рушійною силою будь-якої економічної системи.

Фінансова стійкість є одне з найважливіших понять, яке характеризує фінансовий стан і фінансову діяльність підприємства. Про це свідчить відсутність однозначного трактування даного поняття у вітчизняній та закордонній фаховій літературі [46].

Деякі вчені характеризують фінансову стійкість як довгострокову платоспроможність, інші вважають її раціональною структурою та складом

оборотних активів та їх використанням. Треті стверджують, що вона відображає стабільність діяльності підприємства в довгостроковій перспективі і визначається співвідношенням власних і позикових ресурсів і їх ефективним використанням. До спроб дати загальне визначення фінансової стійкості можна віднести, зокрема думки деяких авторів (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1 - Тлумачення поняття «фінансова стійкість»

Автор	Визначення поняття «фінансова стійкість»
Г.Г. Кірейцева, [21]	Надійно гарантована платоспроможність, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури та поведінки партнерів
К.В. Ізмайлова, [20]	Такий стан фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, який забезпечує розвиток підприємства переважно за рахунок власних коштів при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності за умови мінімального рівня підприємницького ризику
М. Я. Коробов[22]	Досягнення підприємством позитивних параметрів діяльності та ефективне розміщення його фінансових ресурсів
Л. А. Лахтіонова[25]	Такий стан фінансових ресурсів, при якому підприємство, вільно маневруючи грошовими коштами, здатне шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробничо-торгівельної діяльності, а також затрати на його розширення і оновлення
Ж.К. Нестеренко, [28]	Такий стан фінансових ресурсів підприємства, їх розподілу та використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні плато- і кредитоспроможності в умовах певного рівня ризику
Г. В. Савицька[33]	Здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігаючи рівновагу своїх активів і пасивів в мінливому внутрішньому та зовнішньому середовищі, що гарантує його постійну платоспроможність і інвестиційну привабливість в умовах допустимого рівня ризику
Н.В. Тарасенко, [35]	Фінансовий стан підприємства, що характеризується ефективним формуванням, розміщенням та якісним використанням фінансових ресурсів для забезпечення фінансової стабільності

Серед різноманіття визначень фінансової стійкості, запропонованих ученими, можна виділити як розбіжності у тлумаченні сутності даного поняття, так і спільні риси. Деякі автори, зокрема К. В. Ізмайлова, Л. А. Лахтіонова, Ж.К. Нестеренко, Н.В. Тарасенко, розуміють фінансову стійкість як певний стан фінансових ресурсів підприємства, їх розподілу та використання, що забезпечує його ефективний розвиток. При цьому

Н. В. Тарасенко розрізняє внутрішню, загальну та фінансову стійкість [35]. На її думку, фінансова стійкість досягається при стабільному перевищенні доходів над витратами, вільному маневруванні грошовими коштами та стійкому економічному зростанні. Г. Г. Кірейцева поняття «фінансова стійкість» ототожнює з поняттям «платоспроможність підприємства» [21]. М. Я. Коробов вказує на те, що фінансова стійкість підприємства формується, з одного боку, під впливом рентабельності його діяльності, а з іншого боку – під впливом забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами [22].

На основі проведеного дослідження та узагальнення теоретичних засад визначення фінансової стійкості підприємств було встановлено, що це комплексне поняття, що піддається впливу різноманітних фінансово-економічних процесів. Сутність фінансової стійкості підприємства полягає у такому стані фінансових ресурсів, ефективності їх розміщення та використання, за якого забезпечується розвиток виробництва чи інших сфер діяльності на основі зростання прибутку і активів, збереженні платоспроможності й кредитоспроможності.

В ході здійсненого дослідження визначено відмінність фінансової стійкості підприємства від інших характеристик фінансового стану, що представлені на рисунку 1.1

На стійкість підприємства впливає дуже багато чинників. Від того, які саме чинники впливають на неї, виділяють декілька видів стійкості.

По відношенню до підприємства як господарюючого суб'єкта існує [30]:

- фінансова стійкість;
- внутрішня стійкість;
- загальна стійкість.

Внутрішня стійкість - це фінансовий стан підприємства, при якому забезпечується достатньо високий результат його функціонування.

Рисунок 1.1 - Співвідношення фінансової стійкості з іншими характеристиками фінансового стану підприємства

Фінансова стійкість відображає стабільне перевищення доходів над витратами, вільне маневрування грошовими коштами підприємства, здатність ефективно використовувати їх для забезпечення безперервного процесу виробництва і реалізації продукції, а також на його розширення та оновлення. [32].

Загальна стійкість відображає рух грошових потоків, забезпечуючи постійне перевищення надходжень коштів (доходів) над їх витратами (витратами).

Умовою загальної стійкості підприємства є його здатність вільно розвиватися в умовах внутрішнього і зовнішнього середовища, що потребує гнучкої структури фінансових ресурсів.

Основною складовою загальної стійкості є фінансова стійкість, що формується в процесі всієї фінансово-господарської діяльності підприємства.

За рівнем покриття різних видів джерел суми запасів і витрат розрізняють такі види фінансової стійкості підприємства [6]:

- абсолютна стійкість фінансового стану виявляється у тому, що власні джерела формування оборотних активів покривають запаси і витрати. Це означає, що наявність власних джерел формування оборотних активів визначається за балансом підприємства як різниця між сумою власних та прирівняних до них коштів і вартістю основних фондів та інших необоротних активів;

- нормальний стійкий фінансовий стан настає, коли запаси і витрати покриваються сумою власних джерел формування оборотних активів і довгостроковими позиченими джерелами;

- нестійкий фінансовий стан виникає, коли запаси і витрати покриваються сумою власних джерел формування оборотних активів, довгострокових позикових джерел, короткострокових кредитів і позик;

- кризовий фінансовий стан виникає, коли запаси і витрати не покриваються жодними доступними джерелами їх забезпечення (власними, позиковими тощо), і підприємство опиняється на межі банкрутства.

Зовнішні фактори впливають як на фінансову стійкість, так і на фінансовий стан у цілому. Тому виникає потреба в виявленні та ідентифікації зовнішніх факторів які впливають на фінансову стійкість підприємств, яку науковці відносять до одного з найважливіших завдань, а ефективно проведена їх класифікація повинна не тільки перераховувати більшу кількість факторів, але й створити визначену систему, яка б враховувала їх всіх.

Виходячи з вищесказаного, доцільно звести фактори до наведеної класифікаційної системи (рисунки 1.2).

Основними факторами фінансової стійкості є податкова та кредитна політика, рівень розвитку фінансового ринку, страхова діяльність, зовнішньоекономічні зв'язки, а також використання порівняльних і абсолютних переваг міжнародного поділу праці. [44, 45].

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Не залежні від діяльності підприємства (зовнішні або екзогенні фактори)

Загальноєкономічні фактори:

- ✓ спад обсягу національного доходу;
- ✓ зріст інфляції;
- ✓ уповільнення платіжного обороту;
- ✓ нестабільність податкової системи;
- ✓ нестабільність регулюючого законодавства;
- ✓ зниження рівня реальних доходів населення;
- ✓ зріст безробіття.

Залежні від діяльності підприємства (внутрішні або ендогенні фактори)

Операційні фактори:

- ✓ неефективний маркетинг;
- ✓ неефективна структура поточних витрат (висока частка постійних витрат);
- ✓ низький рівень використання основних засобів;
- ✓ високий розмір страхових і сезонних запасів;
- ✓ недостатньо диверсифікований асортимент продукції;
- ✓ неефективний виробничий менеджмент.

Ринкові фактори:

- ✓ зниження місткості внутрішнього ринку;
- ✓ посилення монополізму на ринку;
- ✓ істотне зниження попиту;
- ✓ зріст пропозиції товарів-субститутів;
- ✓ зниження активності фондового ринку;
- ✓ нестабільність валютного ринку.

Інвестиційні фактори:

- ✓ неефективний фондовий портфель;
- ✓ висока тривалість будівельно-монтажних робіт;
- ✓ істотні перевитрати інвестиційних ресурсів;
- ✓ недосягнення запланованих обсягів прибутку по реалізованим реальним проектам;
- ✓ неефективний інвестиційний менеджмент.

Інші фактори:

- ✓ негативні демографічні тенденції;
- ✓ погіршення криміногенної ситуації;
- ✓ стихійні лиха;
- ✓ політична нестабільність.

Фінансові фактори:

- ✓ надмірна частка позикового капіталу;
- ✓ неефективна структура активів (низька їхня ліквідність);
- ✓ неефективний фінансовий менеджмент.
- ✓ неефективна фінансова стратегія;
- ✓ висока частка короткострокових джерел залучення позикового капіталу;
- ✓ висока вартість капіталу;
- ✓ зріст дебіторської заборгованості;
- ✓ перевищування припустимих рівнів фінансових ризиків;

Рисунок 1.2 – Класифікація факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства

Наведена класифікація зовнішніх факторів може бути використана як у аналізі фінансової стійкості підприємств, так і в прогнозуванні та визначенні стратегії подальшого розвитку господарюючого суб'єкта.

Оцінка фінансової стійкості підприємства має такі основні завдання:

- перевірка відповідності між засобами і джерелами фінансування, оцінка раціональності їх розміщення та ефективності використання;
- аналіз загальної стійкості фінансового стану та факторів, що впливають на його зміну;
- ідентифікація основних резервів для зміцнення фінансової стійкості; прогнозування фінансової стабільності підприємства на майбутнє.

При цьому оцінка має відповідати вимогам: точності, комплексності та об'єктивності.

1.2 Інформаційне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства

Інформаційною базою для оцінювання фінансової стійкості підприємства є дані з таких джерел:

- балансу (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1);
- звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2);
- звіту про рух грошових коштів (форма № 3);
- звіту про власний капітал (форма № 4);
- дані статистичної звітності та оперативні дані. [18, 19].

Інформацію, яка використовується для аналізу фінансової стійкості підприємств, можна класифікувати за доступністю на відкриту та закриту (таємну). Інформація, що міститься в бухгалтерській та статистичній звітності, виходить за межі підприємства, і, отже, є відкритою.

Кожне підприємство розробляє власні планові та прогнозні показники, норми, нормативи, тарифи та ліміти, а також систему їх оцінки та регулювання фінансової діяльності. Ця інформація є комерційною таємницею, а іноді й "ноу-хау". Згідно з чинним законодавством України, підприємство має право зберігати таку інформацію у таємниці, а перелік цієї інформації визначається керівником підприємства. [42].

Усі показники бухгалтерського балансу та звітності взаємопов'язані між собою. Їхнє значення для своєчасної та якісної оцінки фінансового стану підприємства залежить від їхньої достовірності та дати складання звіту. В цілому, бухгалтерський баланс (Звіт про фінансовий стан) містить актив та пасив і показує, як на певний момент часу розподілено активи та пасиви, а також як саме фінансується активи за допомогою власного та залученого капіталу.

З погляду фінансового аналізу, є три основні вимоги до бухгалтерської звітності.

Вона повинна забезпечувати: оцінку динаміки та перспектив одержання прибутку підприємством; оцінку наявних фінансових ресурсів та ефективності їх використання; прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері фінансів для здійснення інвестиційної політики.

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) відображає ефективність (неефективність) діяльності підприємства протягом певного періоду. Якщо баланс показує фінансовий стан підприємства на конкретну дату, то звіт про фінансові результати дає картину фінансових результатів за відповідний період (квартал, півріччя, 9 місяців, рік).

У звіті про фінансові результати вказуються дані про: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові результати від операційної діяльності (прибуток або збиток); дохід

від участі в капіталі; інші доходи та фінансові доходи; фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування (прибуток або збиток); фінансові результати від звичайної діяльності (прибуток або збиток); надзвичайні доходи або витрати; чистий прибуток або збиток. [2].

Фінансова звітність підприємств також містить іншу інформацію про стан їхніх фінансів. Шляхом аналізу звітних даних визначаються основні тенденції у формуванні та використанні фінансових ресурсів підприємства, причини змін, що відбулися, а також визначаються сильні та слабкі сторони підприємства, а також резерви для поліпшення фінансового стану підприємства у майбутньому [14].

Неможливо переоцінити значення повної та достовірної інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства для вирішення поточних та перспективних фінансово-господарських проблем. Для прийняття правильних фінансових управлінських рішень на рівні підприємства необхідно використовувати дані, які відповідають певним правилам, вимогам і нормам, які є зрозумілими та прийнятними для користувачів. Зокрема, для порівняння фінансових результатів, досягнутих у попередніх та поточних звітних періодах, використовуються лише порівнянні відповідні показники, які визначені за єдиною методологією з використанням однакових баз розрахунку, критеріїв та правил.

З цією метою підприємство має розробити свою фінансову облікову політику, яка підпорядковується потребам внутрішнього менеджменту. Однак, для прийняття ефективних управлінських рішень керівники не обмежуються суто внутрішньою фінансовою інформацією. Вони порівнюють її з відповідними показниками подібних підприємств, конкурентів чи партнерів по бізнесу. Тому виникає потреба в уніфікації вимог до фінансової інформації в рамках галузі, регіону чи усієї економічної системи країни [15].

Процес такої уніфікації називають стандартизацією бухгалтерського обліку. Стандарт у широкому розумінні — зразок, еталон, модель, що

беруться за вихідні для порівняння з ними інших подібних об'єктів. Стандартизація бухгалтерського обліку — це процес розробки та послідовного застосування єдиних вимог, правил та принципів до визнання, оцінки і відображення у фінансових звітах окремих об'єктів бухгалтерського обліку [3].

Загальні вимоги до фінансової звітності викладено в КМСБО Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансових звітів».

Фінансова звітність має на меті задоволення загальних потреб у фінансовій інформації різноманітних користувачів, які спираються на неї при ухваленні економічних рішень (таблиця 1.2) [15].

Таблиця 1.2 - Інформаційні потреби основних користувачів фінансових звітів

Користувачі звітності	Інформаційні потреби
Інвестори, власники	Придбання, продаж та володіння цінними паперами Участь у капіталі підприємства Оцінка якості управління Визначення суми дивідендів
Керівництво підприємства	Регулювання діяльності підприємства
Банки, постачальники та інші кредитори	Забезпечення зобов'язань підприємства Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання
Користувачі звітності	Інформаційні потреби
Замовники	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання
Працівники підприємства	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання Забезпечення зобов'язань підприємства перед працівниками
Органи державного управління	Формування макроекономічних показників

Для прийняття економічних рішень, користувачам фінансових звітів необхідна інформація про фінансовий стан, результати діяльності та зміни у фінансовому стані підприємства. Ці інформаційні потреби визначають зміст

фінансової звітності, що включає баланс (Звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал та примітки до звітів.

Інші звіти, такі як звернення ради директорів акціонерам, звіт керівництва компанії, аудиторський звіт і т. д., які можуть бути включені до звітності підприємства, не належать до фінансової звітності.

Компоненти фінансової звітності відображають різні аспекти економічних операцій та подій, що відбувалися протягом звітного періоду, включаючи відповідну інформацію про попередні звітні періоди, розкриваючи облікову політику та її зміни. Це надає можливість здійснювати аналіз діяльності підприємства з погляду минулих періодів (таблиця 1.3) [37].

Таблиця 1.3 – Призначення основних компонентів фінансової звітності

Компоненти фінансової Звітності	Зміст	Використання інформації
Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємством, на дату балансу	Оцінка структури ресурсів підприємства, їх ліквідності та платоспроможності підприємства; прогнозування майбутніх потреб у позиках; оцінка та прогнозування змін в економічних ресурсах, які підприємство (імовірно) контролюватиме в майбутньому
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Доходи, витрати та фінансові результати діяльності підприємства за звітний період	Оцінка та прогноз: прибутковості діяльності підприємства; структури доходів та витрат
Звіт про власний капітал	Зміни в складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду	Оцінка та прогноз змін у власному капіталі
Звіт про рух грошових коштів	Генерування та використання грошових коштів протягом звітного періоду	Оцінка та прогноз операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства
Примітки	Вибрана облікова політика. Інформація, не наведена безпосередньо у фінансових звітах. Додатковий аналіз статей звітності, необхідний для забезпечення її зрозумілості	Оцінка та прогноз: облікової політики; ризиків або непевності, які впливають на підприємство, його ресурси та зобов'язання; діяльності підрозділів підприємства тощо

Компоненти фінансової звітності, такі як баланс, звіт про фінансові результати, звіт про власний капітал та звіт про рух грошових коштів, містять статті, які групуються у відповідні розділи. Форми та перелік статей фінансових звітів, а також їх зміст, встановлені П(С)БО 2—5. Однак підприємство включає інформацію до певних статей відповідного фінансового звіту лише в тому випадку, якщо [34]:

- є можливість, що майбутні економічні переваги, пов'язані з цією позицією, зростуть або зменшаться;
- оцінка даної статті може бути здійснена точно.

Фінансова звітність має забезпечувати інформацію, яка є доходною, адекватною, достовірною та порівняльною щодо фінансового стану, результатів операцій, руху грошових коштів та змін у власному капіталі підприємства. Ці дані служать не лише для оцінки результатів поточного звітного періоду, але й для прогнозування майбутнього фінансового стану [31].

Під час складання фінансової звітності кожне підприємство розглядається як юридична особа, яка має власний статус, відокремлений від його власників, фізичних осіб. Це означає, що особисте майно та зобов'язання власників не відображаються у фінансовій звітності підприємства. Таким чином, у фінансовій звітності, зокрема, у балансі, лише відображаються зобов'язання власників стосовно їхніх внесків до капіталу та обов'язкового розподілу частини прибутку між власниками у вигляді відсотків, дивідендів, вилучення капіталу і т. д. Цей принцип відомий як принцип автономії підприємства[47].

Отже, коли власник підприємства вносить власні кошти у банк з метою збільшення статутного капіталу, ця операція відображається у фінансовій звітності. Проте, якщо власник прагне отримати відсотки на свої кошти та використовує їх для власних потреб, ця операція не вплине на показники фінансової звітності.

Фінансові звіти також формуються з урахуванням принципу безперервності діяльності підприємства, що означає визнання того, що підприємство не має наміру або потреби припиняти свою діяльність або значно зменшувати її масштаби (принаймні протягом наступного звітного періоду).

У випадку, коли після складання балансу стає очевидним, що підприємство має намір припинити свою діяльність або не може продовжити її, розподіл активів і зобов'язань на необоротні та оборотні (довгострокові і короткострокові) втрачає своє значення. У цьому випадку, підприємство повинне в першу чергу погасити всі свої зобов'язання, спочатку перед кредиторами, а потім перед власниками. Тому всі активи стають короткостроковими, а зобов'язання - короткостроковими. Оцінка статей балансу за собівартістю також втрачає сенс, оскільки їх потрібно переоцінити за ринковою вартістю. Практично всі принципи формування фінансової звітності для постійно діючого підприємства стають непридатними[16].

Принцип періодичності передбачає поділ діяльності підприємства на визначені відрізки часу (звітні періоди) для складання фінансової звітності.

Принцип нарахування означає, що результати господарських операцій враховуються у момент їх фактичного здійснення, а не тоді, коли отримуються або сплачуються грошові кошти. Ці результати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансових звітах за періоди, до яких вони відносяться. Таким чином, користувачі отримують інформацію не лише про минулі операції, пов'язані з виплатами або надходженнями грошових коштів, а й про майбутні зобов'язання та очікувані ресурси. Така інформація є найкориснішою для прийняття економічних рішень.

Принцип нарахування слід застосовувати разом із принципом відповідності, який передбачає, що витрати відображаються у звіті про фінансові результати відповідно до прямого зв'язку між ними та отриманими доходами.

Щоб інформація у фінансових звітах була достовірною, вона повинна бути повною, враховуючи її значущість для користувачів і витрати на її отримання. Тому фінансова звітність включає не лише баланс, звіти про фінансові результати, власний капітал і рух грошових коштів, але й примітки. Примітки надають інформацію про облікову політику підприємства та додаткові пояснення до окремих статей звітів. Також у примітках розкриваються важливі події, які відбулися після складання балансу, наприклад, оголошення про виплату дивідендів [1].

Для складання фінансової звітності керівництво підприємства визначає облікову політику, обираючи принципи, методи та процедури обліку таким чином, щоб достовірно відобразити фінансовий стан і результати діяльності підприємства та забезпечити порівнянність фінансових звітів.

Інформування користувачів про обрану облікову політику, будь-які зміни в ній та їх вплив на показники фінансових звітів є вимогою принципу послідовності. Дотримання цього принципу забезпечує порівнянність фінансових звітів, надаючи користувачам можливість визначати відмінності у веденні бухгалтерського обліку, що використовуються самим підприємством або різними підприємствами протягом певних звітних періодів.

Підприємство описуватиме свою облікову політику в примітках, деталізуючи принципи оцінки та методи обліку окремих статей звітності. Оскільки багато господарських операцій, таких як погашення сумнівної заборгованості та визначення можливого строку корисного використання основних засобів, мають певну невизначеність, важливо застосовувати принцип обачності під час складання фінансових звітів. Це гарантує, що активи та доходи не будуть завищені, а зобов'язання та витрати — занижені.

Принцип єдиного грошового вимірника передбачає, що всі операції підприємства вимірюються та узагальнюються у фінансовій звітності в грошовому еквіваленті.

Принцип єдиного грошового вимірника передбачає, що всі операції підприємства вимірюються та узагальнюються у фінансовій звітності в грошовому еквіваленті.

1.3 Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства

Управління фінансовою стійкістю підприємства є одним із найважливіших напрямів фінансового менеджменту, тісно пов'язаним з іншими управлінськими системами. [29].

Управління фінансовою стійкістю підприємства - це система принципів та методів, що орієнтована на розробку та впровадження управлінських рішень, спрямованих на забезпечення стійкого стану фінансових ресурсів. Це охоплює їхнє формування, розподіл, збереження платоспроможності та кредитоспроможності, а також забезпечення та підтримання фінансової стабільності підприємства за умови зростання прибутку та капіталу.

Основні складові механізму управління фінансовою стійкістю підприємства зображені на рисунку 1.3 [42].

Для управління фінансової стійкості традиційно застосовується цілий ряд коефіцієнтів. Вони деякою мірою показують рівень фінансової стійкості, але не відповідають на запитання, чи достатній такий рівень.

Їхній розрахунок здійснюється за показниками планового або фактичного балансу активів і пасивів. Рівень коефіцієнтів може служити відправною точкою для оцінки фінансової стійкості.

Розрізняють абсолютні і відносні показники фінансової стійкості [43].

До абсолютних показників відносять, як найбільш узагальнюючий показник фінансової стійкості - наявність власних оборотних коштів.

Цей показник розраховується як різниця між поточними активами і поточною (короткостроковою) кредиторською заборгованістю:

$$\text{НВОК} = \text{II р. АБ} - \text{III р. ПБ}, \quad (1.1)$$

де II р. АБ — поточні (оборотні) активи, тобто підсумок II розділом активу балансу;

III р. ПБ — поточна (короткострокова) кредиторська заборгованість (поточні зобов'язання), підсумок за III розділом пасиву балансу.

Він визначає, скільки з поточних активів утворено через власний капітал або що залишається у розпорядженні підприємства після повного погашення зобов'язань перед кредиторами. У практиці виявлено, що довгострокові активи зазвичай формуються за рахунок постійного капіталу (власний та довгострокові позикові кошти - довгострокові зобов'язання). Але іноді довгострокові активи можуть бути сформовані за рахунок короткострокових кредитів. Щодо поточних активів, вони утворюються за рахунок власного капіталу та короткострокових позикових коштів. Отже, поточні активи, які представляють оборотний капітал, можна розділити на дві складові:

- змінна частина, що формується за рахунок короткострокових зобов'язань підприємства;
 - постійна частина, що формується за рахунок постійного капіталу.
- Недостатність власного оборотного капіталу призводить до збільшення змінної і зменшення постійної складових поточних активів, що свідчить про зростання фінансової залежності підприємства та його нестійкий стан[39].

Фінансова стійкість підприємства, його незалежність від позичкових коштів, оцінюється за допомогою ряду відносних показників: коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової стабільності (співвідношення власних та

позикових коштів), коефіцієнт фінансового левериджу (рівень залежності від довгострокових зобов'язань), коефіцієнт забезпеченості власними коштами, коефіцієнт фінансової залежності, відношення позикових до власних коштів, та коефіцієнт маневреності робочого та власного капіталу. [10].

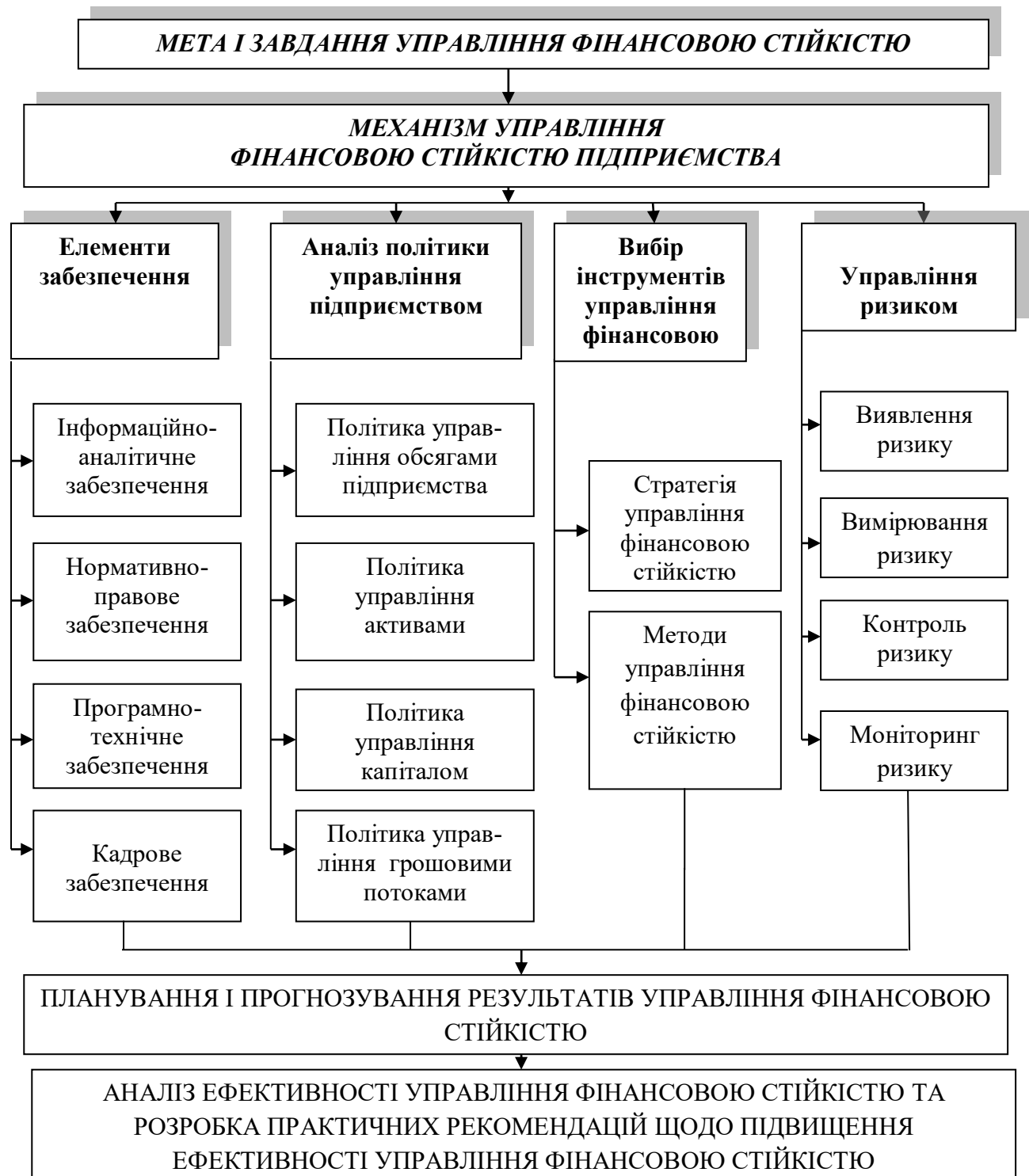

Рисунок 1.3 - Основні складові механізму управління фінансовою стійкістю підприємства

Зміст та порядок визначення вказаних коефіцієнтів такі [38]:

Коефіцієнт автономії відображає пропорцію власних коштів у всіх доступних коштах підприємства, необхідних для його нормальної функціональної діяльності.

Цей коефіцієнт (K_{ABT}) розраховується як відношення суми пасиву з розділу 1 балансу до загальної суми балансу.

$$K_{ABT} = BK / BM, \quad (1.2)$$

де BK - власні кошти; BM - вартість майна.

Мінімальне (нормативне) значення коефіцієнта автономії становить понад 0,5. Ця величина вказує на можливість покриття всіх зобов'язань підприємства за рахунок його власних коштів. Збільшення цього коефіцієнта свідчить про зростання фінансової незалежності та підвищення можливостей підприємства з погашення своїх зобов'язань. Таким чином, більше значення коефіцієнта вказує на кращий фінансовий стан підприємства.

Коефіцієнт фінансової стабільності, який відображає співвідношення власних і позичкових коштів, показує, скільки позичкових коштів привернуло підприємство на одиницю вкладених у активи власних коштів. Цей коефіцієнт (K_{FC}) розраховується шляхом ділення суми джерел власних та еквівалентних коштів на загальну суму термінових та довгострокових зобов'язань.

$$K_{FC} = BK / ПК, \quad (1.3)$$

де $ПК$ - позикові кошти.

Нормативним вважається стан, коли коефіцієнт перевищує 1. Це означає, що власні кошти перевищують позичені, що свідчить про стійкий фінансовий стан підприємства та його відносну незалежність від зовнішніх фінансових джерел.

Коефіцієнт забезпеченості власними коштами визначає рівень, до якого підприємство забезпечене власними фінансовими ресурсами. Цей показник розраховується як відношення фактичної наявності джерел власних та подібних до них коштів (за винятком певних видів заборгованостей, доходів від майбутніх періодів, резервів майбутніх витрат і платежів, перебудованого боргу) до загальної суми оборотних активів, належних підприємству:

$$K_{ЗВК} = ВК / ОА, \quad (1.4)$$

де ОА - оборотні активи.

Стан підприємства вважається задовільним, якщо коефіцієнт забезпеченості власними коштами перевищує 0,1.

Фінансову стійкість підприємства також оцінюють за допомогою коефіцієнта співвідношення залучених і власних коштів. Цей показник вказує на те, скільки позичкових коштів підприємство використовує на кожну гривню вкладених у активи власних коштів. Він розраховується як відношення загальної суми зобов'язань за залученими коштами до загальної суми власних коштів:

$$K_{СЗВК} = ПК / ВК, \quad (1.5)$$

Нормальним вважається стан підприємства, коли коефіцієнт менше 1. Якщо коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів перевищує одиницю, фінансова стійкість та автономність підприємства досягають критичного рівня.

Важним показником фінансової стійкості підприємства є коефіцієнт довгострокового фінансування позичковими коштами, відомий як коефіцієнт левериджу. Цей показник вказує, скільки довгострокових позичкових коштів використовується для фінансування активів підприємства разом із власними коштами. Розраховується цей коефіцієнт шляхом поділу суми

довгострокових кредитів та інших позичкових коштів на суму власних коштів:

$$K_{\text{ДЗЛК}} = \text{ДЗ} / \text{ВК}, \quad (1.6)$$

де ДЗ - довгострокові зобов'язання.

Чим менше підприємство залучає позичкових коштів для здійснення своєї основної діяльності, тим більша його фінансова стійкість.

Також важливим для аналізу фінансової стійкості підприємства є розрахунок коефіцієнта використання довгострокових позичкових коштів відносно довгострокових активів. Цей коефіцієнт обчислюється як відношення суми довгострокових позичкових коштів до суми довгострокових активів:

$$K_{\text{ДЛК}} = \text{ДЗ} / \text{ДА}, \quad (1.7)$$

де ДА - довгострокові активи.

Цей показник вказує на те, яку частку довгострокових позичкових коштів і кредитів банку припадає на одиницю довгострокових активів підприємства.

Коефіцієнт відношення мобільних до імобілізованих активів ($K_{\text{СМІ}}$) обчислюється як співвідношення мобільних (оборотних) активів до імобілізованих (необоротних) активів:

$$K_{\text{СМІ}} = \text{Пр. АБ} / \text{Ір. АБ}, \quad (1.8)$$

Цей коефіцієнт показує, скільки оборотних активів витрачається на кожну одиницю необоротних активів. Теоретичні межі цього показника встановлюються індивідуально для кожного підприємства. Чим вище значення коефіцієнта, тим більше коштів інвестується у мобільні (оборотні) активи.

Цей показник обчислюється як відношення суми довгострокових позикових коштів до обсягу довгострокового капіталу:

$$K_{\text{ДЗК}} = \Sigma \text{ДКЗ} / \text{ДК}, \quad (1.9)$$

де $\Sigma \text{ДКЗ}$ — сума довгострокових залучених коштів;

ДК — довгостроковий капітал.

Коефіцієнт відображає структуру капіталу, показуючи відносну частку довгострокових позикових коштів, використаних для фінансування активів, поряд із власним капіталом. Збільшення цього показника є негативним явищем, означаючим, що підприємство стає все більш залежним від зовнішніх інвесторів;

Коефіцієнт довгострокових зобов'язань $K_{\text{ДЗБ}}$ — розраховується як відношення довгострокових зобов'язань до загальної суми залучених коштів:

$$K_{\text{ДЗБ}} = \text{Пр. ПБ} / \text{I} + \text{Пр. ПБ} + \text{Шпр. ПБ}, \quad (1.10.)$$

Цей коефіцієнт вказує на рівень залежності підприємства від довгострокових зобов'язань у всьому обсязі позикових коштів. Нормативне значення цього коефіцієнта зазвичай становить менше 0,2-0,3;

Коефіцієнт поточних зобов'язань ($K_{\text{ПЗБ}}$) розраховується як відношення суми поточних зобов'язань до загальної суми залучених коштів:

$$K_{\text{ДЗБ}} = \text{Шпр. ПБ} / \text{Пр. ПБ} + \text{Шпр. ПБ}, \quad (1.11)$$

Цей коефіцієнт вказує на ступінь залежності підприємства від поточних зобов'язань у відношенні до загальної суми позикового капіталу. Нормативне значення цього коефіцієнта зазвичай становить менше 0,5-0,6;

Коефіцієнт фінансового лівериджу $K_{\text{ФЛ}}$ — розраховується відношенням довгострокових зобов'язань до власного капіталу:

$$K_{\text{ФЛ}} = \text{Пр. ПБ} / \text{Ір. ПБ}, \quad (1.12)$$

Коефіцієнт відображає, наскільки підприємство залежить від довгострокового капіталу. Рекомендоване значення для нього зазвичай становить менше 0,1. Збільшення цього коефіцієнта свідчить про зростання фінансового ризику;

Коефіцієнт обслуговування боргу $K_{\text{ОББ}}$ - розраховується як відношення позикового капіталу до грошового потоку від операційної діяльності:

$$K_{\text{ОББ}} = \text{ПК} / \text{ГПОП}, \quad (1.13)$$

Коефіцієнт вказує на здатність підприємства погасити свої зобов'язання за рахунок заробітних коштів.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу (власних коштів, $K_{\text{МВК}}$) — розраховується як відношення власних оборотних коштів до власного капіталу:

$$K_{\text{МВК}} = \sum \text{ВОК} / \text{ВК}, \quad (1.14)$$

де $\sum \text{ВОК}$ - сума власних оборотних коштів.

Цей показник відображає ефективність використання власного капіталу, показуючи, скільки власних коштів доступно для різних потреб. Чим вище цей показник, тим більше гнучкість у використанні власних коштів суб'єктом господарювання. Оптимальне значення цього показника — 0,5;

Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами ($K_{\text{МЗ}}$) визначається як відношення суми власних оборотних коштів до запасів.

$$K_{\text{МВК}} = \sum \text{ВОК} / \text{ЗЗ}, \quad (1.15)$$

де 33 — запаси.

За формою балансу згідно з П(С)БО 2, у чисельнику буде різниця між сумою розділу II активів балансу та сумою розділу IV пасивів балансу, а в знаменнику — сума рядків 100—140 розділу II активів балансу. Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами ($K_{МЗ}$) показує, наскільки матеріальні запаси покриті власними коштами і чи не потребують залучення позикових. Важливо аналізувати цей коефіцієнт у контексті стану виробничих запасів. Якщо на підприємстві є значні надлишкові запаси, то власні оборотні кошти можуть не покрити їх повністю, що призведе до того, що коефіцієнт буде нижче 1.

У випадку, якщо запасів недостатньо для нормальної виробничо-торговельної діяльності підприємства, коефіцієнт може перевищити 1, проте це не обов'язково свідчить про стійкість фінансового стану. Нормальним є рівень коефіцієнта в межах 60—80%[24].

Коефіцієнт маневреності робочого капіталу (власних оборотних коштів, ($K_{МРК}$) розраховується як відношення запасів до власних оборотних активів:

$$K_{МРК} = \sum \text{рядків 1100 - 1110} / \text{Пр. АБ - Пр. ПБ}, \quad (1.16)$$

Цей показник відображає відношення запасів як матеріальних оборотних активів до власних оборотних коштів, що є протилежним до коефіцієнта забезпечення запасів власними оборотними коштами. Розмір робочого капіталу залежить від ефективного управління запасами (планування, нормування їх обсягів, прогнозування на майбутнє, раціональне використання тощо), стану дебіторської заборгованості (тенденція до її зменшення) і рівня грошових коштів, їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій.

Коефіцієнт стабільності структури оборотних коштів (ССОК) визначається як відношення власних оборотних коштів до загальної суми оборотних активів:

$$\text{ССОК} = \text{Пр. АБ} - \text{Пр. ПБ} / \text{Пр. АБ}, \quad (1.17)$$

Коефіцієнт використання власних оборотних коштів служить для оцінки ефективності їхнього застосування. Підвищення цього показника є позитивним сигналом.

Індекс постійного активу ($I_{\text{ПА}}$) обчислюється як відношення основних активів до власного капіталу:

$$I_{\text{ПА}} = \text{ОСК} / \text{ВК}, \quad (1.18)$$

де ОСК — основний капітал.

Індекс використовується для оцінки стану основного капіталу та вказує на частку необоротних активів у джерелах власних засобів;

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів (КРВОЗ) обчислюється як відношення залишкової вартості основних фондів до загальної суми активів підприємства:

$$K_{\text{РВОЗ}} = \text{ЗВОФ} / \sum \text{АП}, \quad (1.19)$$

де ЗВОФ — залишкова вартість основних фондів; $\sum \text{АП}$ — сума активів підприємства.

Коефіцієнт показує, яка частина загального капіталу підприємства припадає на основні засоби.

Рисунок 1.4 надає ілюстрацію системи показників, які відображають фінансову стійкість підприємства [41].

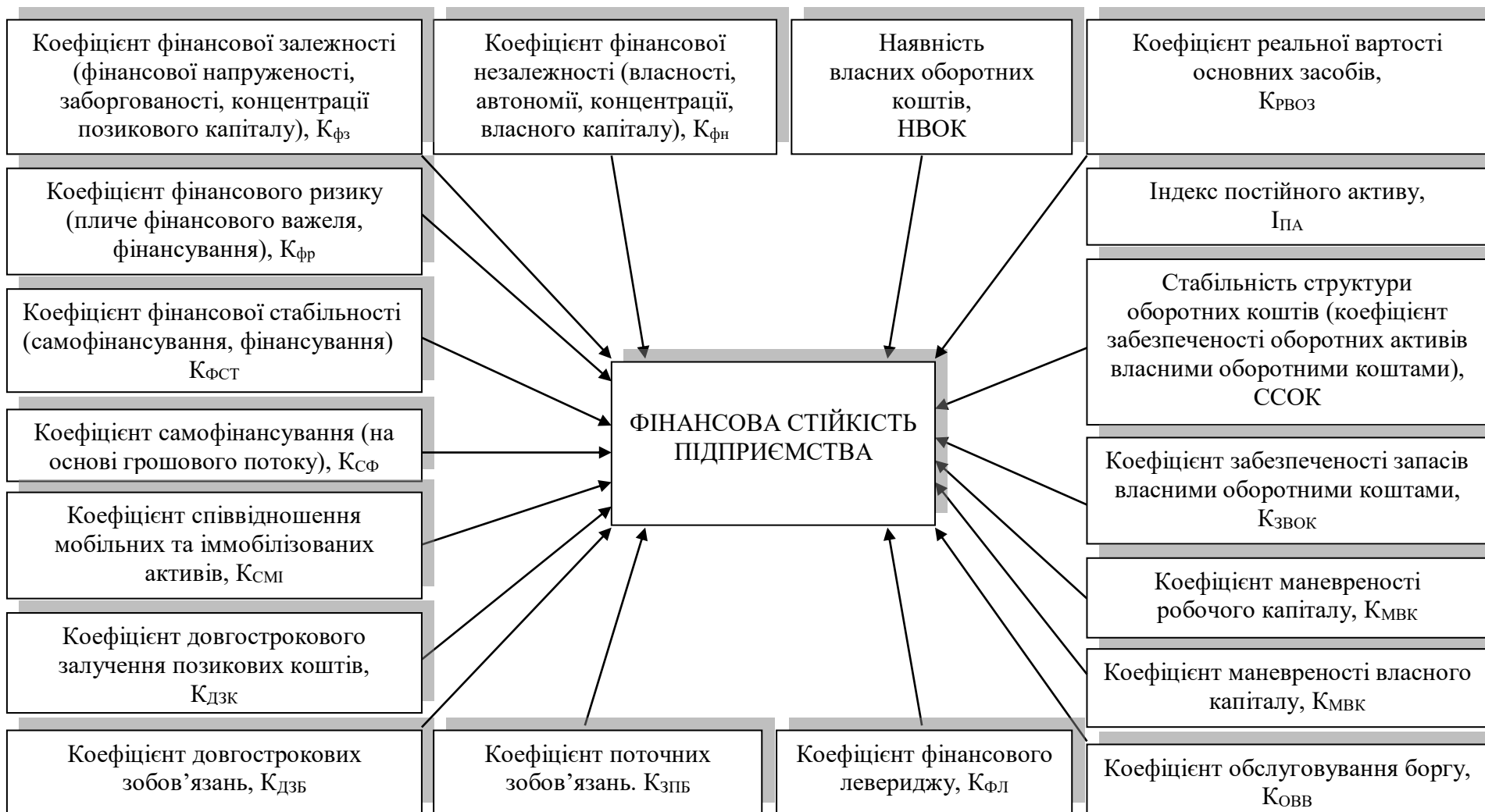

Рисунок 1.4 – Система показників, що характеризують фінансову стійкість підприємств

Розробка показників, які відображають, яким чином запаси і витрати забезпечені джерелами їх формування, дозволяє розподілити фінансові ситуації за рівнем їх стійкості [48].

Визначають такі чотири типи фінансової стійкості: абсолютна стійкість, нормальна стійкість, нестійкий стан, критичний стан. Перший тип фінансової стійкості — абсолютна стійкість фінансового стану підприємства, коли запаси і витрати менше суми власного оборотного капіталу та кредитів банку під товарно-матеріальні цінності:

$$ЗЗ < \sum ВОК + КР_{ТМЦ}, \quad (1.20)$$

де $ЗЗ$ — запаси і витрати;

$КР_{ТМЦ}$ — кредити під товарно-матеріальні цінності.

Коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат джерелами засобів ($К_{ЗЗ}$) більше одиниці:

$$К_{ЗЗ} = \sum ВОК + КР_{ТМЦ} / ЗЗ, \quad (1.21)$$

Це відношення показує, що всі запаси повністю покриваються власними оборотними коштами і кредитами, отриманими під товарно-матеріальні цінності.

Другий тип фінансової стійкості - нормальний фінансовий стан, при якому забезпечується фінансова платоспроможність підприємства, і дотримується така умова:

$$ЗЗ = \sum ВОК + КР_{ТМЦ}, \quad (1.22)$$

та відповідно дорівнює одиниці коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат джерелами засобів:

$$K_{33} = (\sum \text{BOK} + \text{KP}_{\text{TMЦ}} / 33) = 1, \quad (1.23)$$

Це співвідношення показує, що всі запаси повністю покриваються власними оборотними коштами і кредитами під товарно-матеріальні цінності.

Другий тип фінансової стійкості - нормальна стійкість фінансового стану, коли гарантується платоспроможність підприємства:

$$33 = \sum \text{BOK} + \text{KP}_{\text{TMЦ}}, \quad (1.22)$$

та відповідно дорівнює одиниці коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат джерелами засобів:

$$K_{33} = (\sum \text{BOK} + \text{KP}_{\text{TMЦ}} / 33) = 1, \quad (1.23)$$

Третій вид фінансової стійкості - нестійкий (передкризовий) фінансовий стан, коли відбувається порушення платоспроможності, але зберігається можливість відновлення балансу платіжних засобів і зобов'язань за рахунок тимчасового залучення вільних джерел фінансування ($\text{Д}_{\text{ТВ}}$) у діяльність підприємства:

$$33 = \sum \text{BOK} + \text{KP}_{\text{TMЦ}} + \text{Д}_{\text{ТВ}}, \quad (1.24)$$

і відповідно:

$$K_{33} = \sum \text{BOK} + \text{KP}_{\text{TMЦ}} + \text{Д}_{\text{ТВ}} / 33, \quad (1.25)$$

Фінансовий стан вважається стійким, якщо виконуються такі умови [16]:

- виробничі запаси (ВЗ) і готова продукція (ГП) рівні сумі короткострокових кредитів і позикових коштів (ККПК), що використовуються для формування запасів, або перевищують цю суму;
- незавершене виробництво (НВ) і витрати майбутніх періодів (ВМП) рівні або менші за величину власного оборотного капіталу. У випадку невиконання цих умов виникає погіршення фінансового стану.

Четвертий тип фінансової стійкості — кризовий фінансовий стан, в якому підприємство опиняється на межі банкрутства. У цьому стані запаси і витрати перевищують суму власних оборотних коштів, кредитів під товарно-матеріальні цінності, а також тимчасово залучених джерел фінансування:

$$ЗЗ > \sum ВОК + КР_{ТМЦ} + Д_{ТВ}, \quad (1.26)$$

і відповідно:

$$К_{ЗЗ} = (\sum ВОК + КР_{ТМЦ} + Д_{ТВ} / ЗЗ) < 1, \quad (1.27)$$

Керівництво підприємства повинно негайно визначити причини такого фінансового стану та розробити стратегії для відновлення фінансової стабільності. Важливо спрямовувати зусилля на обґрунтоване зменшення запасів і витрат, поповнення власних оборотних коштів і прискорення обороту капіталу.

1.4 Проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємств

В умовах ринкової економіки, ключовим аспектом забезпечення стійкого становища підприємства є його фінансова стабільність. Це відображає рівень фінансових ресурсів, при якому підприємство може

ефективно маневрувати грошовими коштами, щоб забезпечити неперервний процес виробництва та збуту продукції.

Встановлення меж фінансової стійкості підприємства є однією з найбільш важливих економічних проблем у ринковій економіці, оскільки недостатня фінансова стійкість може призвести до відсутності необхідних ресурсів для розвитку виробництва, його неплатоспроможності та банкрутства. З іншого боку, "надлишкова" стійкість може перешкоджати розвитку, спричиняючи зайві витрати підприємства на запаси та резерви.

Основні проблеми, пов'язані з фінансовим становищем організації, можуть бути визначені через три основних напрямки прояву, які відображені на (рисунку 1.5) [21]:

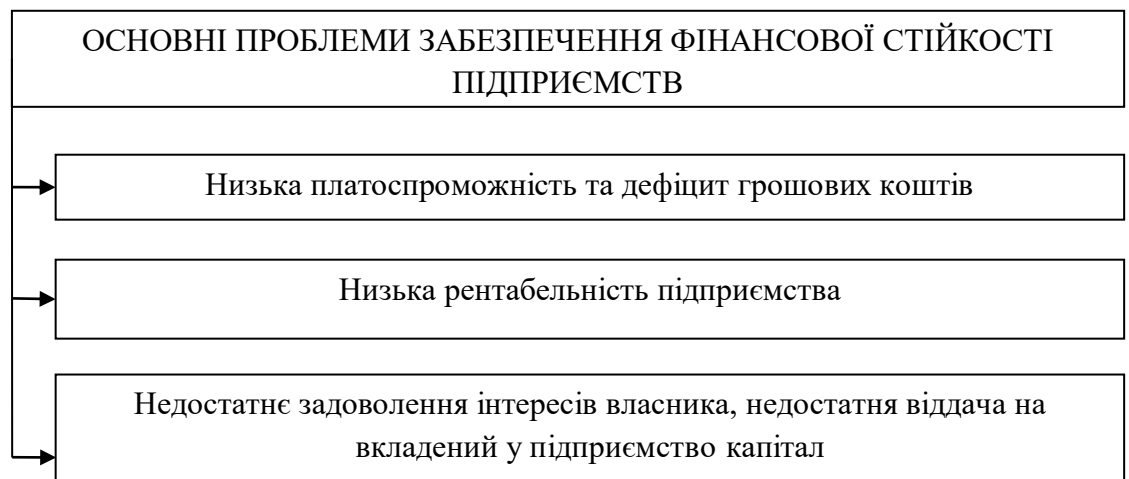

Рисунок 1.5 - Основні проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємств

1. Низька ліквідність та дефіцит грошових коштів можуть призвести до труднощів у вчасному погашенні поточних зобов'язань підприємства. Це виявляється через недовік коштів для забезпечення поточних фінансових зобов'язань.

Показниками цього можуть бути низькі рівні ліквідності, прострочена кредиторська заборгованість та заборгованість перед бюджетом, персоналом та іншими кредиторами.

2. Низька рентабельність, несприятливі для власника умови та невідповідність прибутковості інвестиціям можуть призвести до невідповідності між отриманим доходом та вкладеним капіталом.

Це означає, що власник капіталу може отримати менше коштів, ніж вклав у розвиток підприємства, що може призвести до його відходу від підприємства.

3. Низька фінансова стійкість означає можливі труднощі у погашенні зобов'язань у майбутньому та залежність від кредиторів, що може призвести до втрати фінансової автономії підприємства.

Крім того можливо виділити ще такі дві причини проблем і труднощів, що виникають при забезпеченні фінансової стійкості підприємства [32]:

- відсутність потенційних можливостей зберігати прийнятний рівень фінансового стану (або низькі об'єми отримуваного прибутку);
- нераціональне управління результатами діяльності (нераціональне управління фінансами).

Також проблемою забезпечення фінансової стійкості є переважання запозичення над заходами щодо збільшення власного капіталу, в тому числі перевагу придбанню позикових коштів у нефінансовій формі (тобто придбання матеріальних цінностей у кредит, без урахування реальної можливості їх оплати грошима).

Причому ця тенденція характерна для більшості підприємств практично будь-якої галузі економіки.

Саме тому малим підприємствам досить складно отримати кредити на свою діяльність, тому що багато банків просто не довіряють платоспроможності цих підприємств.

З даної проблеми випливає друга, яка полягає в наявності тривалої простроченої заборгованості постачальникам, банкам, персоналу, бюджету, позабюджетним фондам та іншим кредиторам. Погіршилося співвідношення між кредиторською та дебіторською заборгованістю.

Прострочена кредиторська заборгованість у цілому по промисловості становить половину заборгованості цього типу.

Такий значний ріст простроченої заборгованості економічно вказує на швидке й істотне скорочення фінансових ресурсів для відновлення промислового сектору, його галузевої структури та нормального функціонування.

Основною причиною негативного розвитку показників щодо співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю, а також стійкої тенденції до збільшення прострочених платежів загалом, є фізичне скорочення та руйнування основних виробничих активів, а також припинення, в більшості випадків, не лише їх розширеного відновлення, але й простої експлуатації.

Це призводить до різкого зменшення обсягів виробництва, що супроводжується скороченням власних джерел фінансування виробництва. Це спричиняє відсутність фінансової спроможності підприємства та порушення зв'язків з постачальниками, інвесторами, кредиторами, оскільки таке підприємство розглядається як ненадійний партнер.

Ще однією ключовою проблемою, що призвела до зниження поточної фінансової стійкості підприємств, є дефіцит грошових оборотних коштів, необхідних для забезпечення поточного виробництва. Основними причинами, що обмежують розвиток підприємств, стали, з одного боку, неплатежі покупців, а з іншого - велика частка грошових ресурсів у розрахунках за поставлену продукцію.

Відсутність вільних грошових коштів на розрахункових, валютних та інших рахунках у банках зустрічається на деяких підприємствах. Така ситуація також негативно позначається на фінансовій стійкості підприємства і практично означає його банкрутство.

Надмірна залежність організації від зовнішніх кредиторів і інвесторів також говорить про занадто високу частку позикових коштів у капіталі підприємства і негативно позначається на фінансовій стійкості.

Отже, проблеми, що стосуються платоспроможності, фінансової незалежності та рентабельності, мають спільне коріння: або у підприємства відсутня здатність підтримувати прийнятний фінансовий стан - коли підприємство не заробляє достатньо коштів для забезпечення фінансової стійкості - або воно неефективно використовує свої ресурси.

Перераховані проблеми в тій чи іншій мірі характерні для більшості українських підприємств.

Висновки до першого розділу

Проведення аналізу економічної сутності фінансової стійкості підприємства показало, що:

- фінансова стійкість вважається однією з ключових характеристик фінансового стану підприємства. Згодом, поняття фінансової стійкості є одним із найзначущих у контексті характеристики фінансового стану та діяльності підприємства. Це підтверджується відсутністю чіткого визначення цього поняття як у вітчизняній, так і у зарубіжній науковій літературі.

На основі аналізу та узагальнення теоретичних основ визначення фінансової стійкості підприємств було встановлено, що фінансова стійкість підприємства означає стан його фінансових ресурсів, ефективність їх розміщення та використання, який сприяє зростанню прибутку та активів при збереженні платоспроможності й кредитоспроможності;

– виділяють кілька типів фінансової стійкості підприємства в залежності від рівня покриття різних джерел суми запасів і витрат: абсолютна стійкість фінансового стану, нормальний стійкий фінансовий стан, нестійкий фінансовий стан, кризовий фінансовий стан;

– управління фінансовою стійкістю підприємства - це система принципів і методів, що визначають розробку та реалізацію управлінських рішень, спрямованих на забезпечення такого стану фінансових ресурсів, їх формування та розподілу, яка б дозволила підприємству розвиватися на основі збільшення прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності;

– основними проблемами забезпечення фінансової стійкості підприємства є: низька платоспроможність та дефіцит коштів; низька рентабельність підприємства; недостатнє задоволення інтересів власника, недостатня віддача на вкладений у підприємство капітал; низька результативність діяльності підприємства, воєнний стан в країні та інші.

2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПО БУДІВНИЦТВУ, РЕМОНТУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ДОРІГ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

2.1 Дослідження стану та розвитку дорожньої галузі

За даними Всесвітнього економічного форуму [40], яким здійснено оцінку транспортної інфраструктури, Україна посіла 130-те місце серед 137 країн. За оцінкою Міністерства інфраструктури України, 97% доріг перебувають у незадовільному стані, з них понад третина потребує капітального ремонту. Це стосується автодоріг загального користування як державного, так і місцевого значення. Отже, питання якості автодоріг, в тому числі місцевого значення, набуває актуальності і впливає на ефективність розвитку економіки у країні. Згідно з державною цільовою економічною програмою розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018–2022 роки джерелами фінансування дорожнього господарства є (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1. Обсяги та джерела фінансування

Джерела фінансування	Обсяг фінансування млн. грн	У тому числі за роками				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7
Державний бюджет, у тому числі:	293807,96	26327,77	35983,81	96034,98	46132,37	47653,04
кошти спеціального фонду	253851,64	20025,46	35217,33	68395,43	82560,38	47653,04

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4	5	6	7
Кошти загального фонду	39956,32	6302,31	766,48	27639,55	5247,98	-
Кошти міжнародних фінансових організацій	25547,87	3722,27	4463,64	6774,99	4409,73	46172,58
інші джерела, у тому числі кошти інвесторів	76499,62	-	514,1	18043,47	36051,17	46172,58
Усього	395855,45	30050,04	40961,55	115734,99	116253,82	92855,05

Державний дорожній фонд – цільовий фонд, який акумулює фінансові ресурси для реконструкції та будівництва, поточного, капітального ремонту, утримання в належному стані доріг. 95% фінансових активів державного дорожнього фонду спрямовується на поточний, капітальний ремонт, реконструкцію та прогресивно-ефективний розвиток, підтримку в належному стані дорожніх шляхів, виконання боргових зобов'язань. 5% – спрямовуються на забезпечення заходів з безпеки дорожнього руху (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 Джерела фінансування Державного дорожнього фонду

№ п/п	Види надходжень	Розміри зарахувань		
		2018 рік	2019 рік	2020 рік
	1	2	2	4
1	Акцизний податок з вироблених в Україні пального і транспортних засобів	50%	70%	100%
2	Акцизний податок з ввезених на митну територію України пального і транспортних засобів	50%	70%	100%
3	Ввізне мито на нафтопродукти і транспортні засоби та шини до них	50%	70%	100%
4	Плата за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні			
5	Кошти спеціального фонду Державного бюджету України, отримані шляхом залучення державою кредитів (позик) від банків, іноземних держав і міжнародних фінансових організацій на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування			

Продовження таблиці 2.2

6	Плата за проїзд платними автомобільними дорогами загального користування державного значення, максимальний розмір та порядок справляння якої встановлюються Кабінетом Міністрів України
7	Інші надходження, передбачені Державним бюджетом України, в обсягах, що визначаються законом про Державний бюджет України на відповідний рік
8	Плата за передачу доріг у концесію або в оренду

Найбільшу частку має поточний, середній ремонт 43%, потім забезпечення гарантійного строку 28%, капітальний ремонт – 24%, нове будівництво – 3%, реконструкція – 2%.

Із початку війни дорожнє господарство тримається на ентузіазмі та патріотизмі дорожніх компаній. Тривалий час дорожники виконували роботи, здебільшого, за рахунок власних обігових та залучених коштів. Особливо це було відчутно у 2022 році. Уже в 2023 році дорожньо-будівельні компанії, на замовлення Служб відновлення в областях, своєчасно виконували роботи з експлуатаційного утримання автомобільних доріг, у тому числі зимового утримання.

За результатами роботи, під кінець 2023 року, накопичився значний обсяг виконаних та не оплачених Службами відновлення в областях робіт у розмірі близько 5 млрд. грн., із яких 2,1 млрд. грн. — зимове утримання. Розмір боргових зобов'язань перед підрядними компаніями за 2023 рік складає, практично, весь обсяг фінансування дорожньої галузі на 2024 рік відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік».

Разом з тим, у січні 2024 року підрядними компаніями за погодженням із Службами відновлення, не зважаючи на заборгованість, знову ж таки, за рахунок банківських кредитів, власними силами цілодобово забезпечували виконання першочергових, невідкладних робіт, з утримання дорожньої мережі доріг державного значення. Таким же чином відбувається процес утримання доріг і у поточному місяці. Але ситуація потребує вирішення, оскільки через брак коштів у компаніях з'являється заборгованість по

обов'язкових платежах до державного та місцевого бюджетів, порушуються терміни виплати заробітної плати та розрахунки із постачальниками матеріалів.

Узагальнюючи проблему із розрахунками за виконані роботи можна спрогнозувати ситуацію при якій підрядні компанії будуть змушені зупинити роботи з експлуатаційного утримання автомобільних доріг державного значення. І це може відбутися у складний для зношеної дорожньої мережі доріг період: вихід із зими та весняна експлуатація.

Вже сьогодні, експлуатаційний стан дорожньої мережі доріг державного значення, за виключенням ділянок доріг, які були відремонтовані за останні 4 роки, бажає кращого. У першу чергу це пов'язано із інтенсивним руйнуванням існуючого зношеного дорожнього покриття. Складні погодні умови цьогорічної зими: снігопади, добові перепади температури повітря від (-) вночі, до (+) вдень, перезволоження земляного полотна та основи дорожнього одягу сприяють цьому.

Для запобігання розвитку незворотних процесів необхідно вчасно провести превентивні заходи тобто — ремонтувати. Звичайно, проведення, навіть аварійного ямкового ремонту, потребує фінансування. Відповідно необхідні гарантовані джерела фінансування на 2024 рік, оскільки, планові, передбачені Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», вже фактично вичерпані.

Крім експлуатаційного утримання автомобільних доріг, дорожні компанії також беруть активну участь у будівництві водогонів, захисних фортифікаційних споруд для захисту об'єктів енергетичної інфраструктури, а також, відновленні важливих для держави зруйнованих мостів. Це далеко не повний перелік термінових робіт, для закінчення яких, у 2024 році теж необхідно передбачити фінансування.

Національна асоціація дорожників України своїми листами про стан справ у галузі проінформувала Офіс Президента України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Міністерство розвитку громад,

територій та інфраструктури та Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України. Держава усвідомлює міру відповідальності дорожніх компаній перед нею, оскільки дорожня інфраструктура, особливо на сьогоднішній день, є складовою її обороноздатності, і в міру можливостей дорожні компанії роблять все для нашої Перемоги.

2.2 Характеристика діяльності Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Хмельницьке державне комунальне управління по будівництву, ремонту і експлуатації доріг бере свій початок з шляхової ділянки, яка входила в контору благоустрою Хмельницького міськкомунгоспу.

- 26 червня 1958 року шляхова ділянка виділена в самостійну одиницю - ремонтно-експлуатаційну контору шляхового господарства з підпорядкуванням Хмельницькому міськкомунгоспу.

- 1 січня 1960 року ремонтно-експлуатаційна контора шляхового господарства реорганізована в Хмельницьке шляхове ремонтно-будівельне управління з підпорядкуванням Хмельницькому обласному ремонтно-будівельному тресту Хмельницьке ШРБУ.

- 1 січня 1960 року Хмельницьке шляхове ремонтно-будівельне управління реорганізоване в Хмельницьке обласне шляхове ремонтно-будівельне управління з підпорядкуванням обласному ремонтно-будівельному тресту Хмельницького обласного комунального управління Хмельницьке ОШРБУ.

- 1 січня 1967 року Хмельницьке обласне шляхове ремонтно-будівельне управління перейменоване в Хмельницьке обласне підрядне спеціалізоване шляхове ремонтно-будівельне управління з підпорядкуванням Хмельницькому обласному ремонтно-будівельному тресту

Хмельницького обласного житлово-комунального управління Хмельницьке ОПС ШРБУ.

– 1 січня 1969 року Хмельницьке обласне підрядне спеціалізоване шляхове ремонтно-будівельне управління перейменоване в Хмельницьке підрядне спеціалізоване шляхове ремонтно-будівельне управління з підпорядкуванням Хмельницькому обласному житлово-комунальному управлінню Хмельницьке ПС ШРБУ.

– 27 липня 1995 року Хмельницьке підрядне спеціалізоване шляхове ремонтно-будівельне управління реорганізоване в Хмельницьке комунальне управління по будівництву, ремонту і експлуатації доріг з підпорядкуванням Хмельницькому міському управлінню житлово-комунального господарства Хмельницької міської Ради народних депутатів.

Метою створення і діяльності комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради є:

– господарська діяльність для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою отримання прибутку;

Предметом господарської діяльності підприємства для реалізації зазначеної мети є:

– будівництво, реконструкція автомобільних доріг, вулиць, ТЗРДР та споруд водовідведення;

– капітальний, поточний ремонт та утримання дорожнього покриття автомобільних доріг, вулиць, ТЗРДР та мереж зливової каналізації.

– здійснення будівельних, будівельно-монтажних і ремонтних робіт та виробництво будівельних матеріалів і металоконструкцій;

– внутрішні та міжнародні перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом;

– торгівельна діяльність у сфері оптової та роздрібної торгівлі, відкриття об'єктів торгівлі.

Сьогодні комунальне підприємство по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради здійснює:

- будівництво та реконструкція автомобільних доріг, вулиць та споруд водовідведення;
- капітальний, поточний ремонт дорожнього покриття автомобільних доріг, вулиць та мереж зливної каналізації, в тому числі заміна решіток, кришок люків, очистка колодязів і колекторів, промивка колекторів зливної каналізації, ремонт та фарбування колесовідбою;
- здійснення будівельних,будівельно-монтажних і ремонтних робіт та виробництво будівельних матеріалів і металоконструкцій;
- утримання вулично-дорожньої мережі;
- утримання, ремонт та обслуговування технічних засобів регулювання дорожнього руху (світлофорних об'єктів, дорожніх знаків, перильної огорожі), нанесення дорожньої розмітки.

Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради представлені в таблиці 2.3

Таблиця 2.3 - Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Показник	Роки			Абсолютне відхилення (+;-)		Темп росту, %	
	2021	2022	2023				
	2021/2021	2022/2022	2023/2022			2022/2021	2023/2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Обсяг реалізованої продукції т. грн.	97499	150291	194543	+52792,0	+44252	-154,00	+129,00
Собівартість реалізованої продукції т. грн.	91460	139183	185714	+47723	+46531	152	133

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8
Середньорічна вартість основних виробничих фондів т.грн.	550779	614841	675699	+64062	+60858	111	109
Сума матеріальних затрат т.грн.	45585	56779	80800	+11194	+24021	124	142
Середньооблікова кількість працівників, чол.	261	254	245	-7	-9	97	96
Витрати на оплату праці, т.грн.	37991	38355	41196	364	2841	100,96	107,41
Прибуток (збиток), т.грн.	4	1281	988	1277	-293	32025	77
Фондовіддача, грн..	0,18	0,24	0,29	0,06	0,05	133,3	120,8
Фондомісткість, грн.	5,65	4,09	3,47	-1,56	-0,62	72,37	84,84
Матеріаловіддача, грн.	2,14	2,65	2,41	0,51	-0,24	123,83	90,94
Матеріаломісткість грн.	0,47	0,38	0,42	-0,09	0,04	80,85	110,53
Витрати на 1 грн. реалізованої продукції грн.	0,94	0,93	0,95	-0,01	0,02	98,94	102,15
Продуктивність праці одного працівника, т.грн./чол.	373,56	591,70	794,05	218,14	202,35	158,40	134,20

Проаналізувавши техніко-економічні показники, що відображені в таблиці 2.3, можна зробити висновки про те, що обсяг реалізованої продукції в 2022 році порівняно з 2021 роком збільшився на 54%, а в 2023 році у порівнянні із 2022 роком на 29%. Аналізуючи собівартість реалізованої продукції спостерігаємо також збільшення, так в 2022 році в порівнянні з 2021 роком даний показник збільшився на 52%, а в 2023 році в порівнянні 2022 роком на 33%.

Показник середньорічна вартість основних виробничих фондів, збільшився в 2022 році відповідно до 2021 року на 64062 тис. грн., а в 2023 році також відбулось збільшення на 60858,00 тис. грн.. в порівнянні з 2022 роком. Збільшення даного показника зумовлене значним оновленням основних виробничих фондів. Фондомісткість зменшилась в 2022 році на 1,56 порівняно з 2021 роком, але в 2023 році цей показник зменшився на 0,62

порівняно з 2022 роком. Витрати на 1 грн. реалізованої продукції збільшився на 2,15% в 2023 році порівняно з 2022 роком, а в 2022 році значення показника зменшилось в порівнянні з 2021 роком та становило 0,93 коп. Середньооблікова кількість працівників в 2022 році зменшилась на 7 чоловік порівняно до 2021 року, також в 2023 році вибуло 9 чоловік відповідно до 2022 року. Витрати на оплату праці на протязі всього аналізованого періоду мають тенденцію до збільшення, так в 2022 році збільшились на 0,96% порівняно з 2021 роком, а в 2023 році збільшився на 7% відповідно до 2022 року. Показник фондівддачі на протязі 2023 - 2021 років мав тенденцію до збільшення: в 2022 році цей показник становив 0,24 грн., що на 0,06 грн. більше ніж у 2021 році, в 2023 році цей показник також збільшився на 0,05 грн. відповідно до 2022 року. Дане збільшення відбулось за рахунок оновлення значної частини автопарку підприємства.

2.3 Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства

Один із ключових аспектів фінансової діяльності на підприємстві, що має на меті забезпечення його життєздатності, поточної ефективності та досягнення необхідних темпів зростання, - це управління грошовими потоками, причому аналіз цих потоків відіграє значну роль у такому управлінні.

Під грошовими потоками підприємства розуміють сукупність розподілених у часі (за обсягом і за каналами руху) надходжень і витрат грошових коштів та їх еквівалентів. Поняття «грошовий потік підприємства» є узагальненим, тобто містить велику кількість потоків, що обслуговують господарську діяльність [32].

Аналіз грошових потоків підприємства забезпечує глибоке розуміння сутності фінансових операцій підприємства.

Результатами аналізу грошових потоків широко використовуються в управлінні обслуговуванням поточних платежів підприємства, у фінансовому плануванні і прогнозуванні.

Динаміка і структура дебіторської заборгованості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради за 2021-2023 рр. представлено в таблиці 2.2

Таблиця 2.4 – Динаміка і структура дебіторської заборгованості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради за 2021-2023 рр.

Показники	Роки						Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021		2022		2023			
	тис. грн.	пв, %	тис. грн	пв, %	тис. грн.	пв, %	2022/2021	2023/2022
Дебіторська заборгованість:	3255,50	100	7047,50	100	6818,00	100	3492	-229,5
- за товари, роботи, послуги	400,00	12,29	702,50	9,97	614,5	9,01	302,5	-88
- з бюджетом	139,50	4,29	1486,50	21,09	3397,5	49,83	1347	1911
- за виданими авансами	260,50	8,00	222,00	3,15	98	1,44	-38,5	-124
інша поточна дебіторська заборгованість	2455,50	75,43	4636,50	65,79	2708,00	39,72	2181	-1928,5

Аналізуючи дані таблиці 2.4, визначили, що найбільшу частку питомої ваги у складі дебіторської заборгованості займає «Інша поточна дебіторська заборгованість» У 2022 році дебіторська заборгованість збільшилась на 3492,00 тис. грн і становила 7047,50 тис. грн. у порівнянні з 2021 роком. А в 2023 році дебіторська заборгованість мала позитивну тенденцію вона зменшилась на 229,5 тис. грн. у порівнянні з 2022 роком. Найменшу частку у складі дебіторської заборгованості у 2021 році склала «дебіторська заборгованість з бюджетом», а в 2022 та 2023 роках «Дебіторська заборгованість за виданими авансами».

Аналіз дебіторської заборгованості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради за 2021-2023 рр. здійснено на основі показників розрахованих у таблиці 2.4

Таблиця 2.5 - Аналіз дебіторської заборгованості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021	2022	2023	2022/	2023/
				2021	2022
Виручка від реалізації, т. грн.	97499	150291	194543	52792	44252
Середньорічна дебіторська заборгованість, т. грн.	3255,50	7047,50	6818,00	3792	-229,5
Оборотність дебіторської заборгованості, обороти	24,95	21,33	28,53	-3,62	7,2
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	≈15	≈17	≈13	2	-4

Згідно розрахунків таблиці 2.5. можна зробити висновок, що підприємство у 2023 роках збільшило обсяги реалізації і за рахунок цього зменшилася дебіторська заборгованість на 229,5 тис. грн.

Позитивним явищем є зменшення періоду погашення дебіторської заборгованості в 2023 році у порівнянні з 2022 роком.

Динаміка і структура довгострокових та поточних зобов'язань Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради за 2021-2023 рр. представлено в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 - Динаміка і структура довгострокових та поточних зобов'язань Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради за 2021-2023 рр.

Показники	Роки						Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021		2022		2023			
	тис. грн	пв,%	тис. грн	пв,%	тис. грн	пв,%	2022/ 2021	2023/ 2022
Зобов’язання:	13290,0	100	21250,50	100	31361,50	100	+7960,5	+10111,00
Довгострокові зобов’язання	1633,0	12,29	3266,0	15,37	1633,0	5,21	+1633,0	-1633,0
Поточні зобов’язання:	11657,00	87,71	17984,5	84,63	29728,5	94,79	+6327,5	+11744,00
- Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов’язаннями	-	-	-	-	44,00	0,15	-	+44,00
- за товари, роботи, послуги	53	0,45	45,5	0,25	155,00	0,52	-7,5	+109,5
- розрахунками з бюджетом	1214	10,41	707,5	3,93	0,5	0,002	-506,50	-70,70
- розрахунками зі страхування	125	1,07	125	0,70	-	-	-	-125
- розрахунками з оплати праці	85,50		53,50		1		-32,00	-52,50
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	171,50	1,47	153,00	0,85	271,50	0,91	-18,5	118,50
Поточні забезпечення	3585,0	30,75	2936,5	16,33	3323,5	11,18	-648,50	+387,0
Доходи майбутніх періодів	6384,5	54,77	15930	88,58	24482,50	82,35	+9545,50	+8552,5
Інші поточні зобов’язання	38,50	0,33	733,50	4,08	1454,0	4,89	+695,00	720,50

Аналізуючи дані таблиці 2.6, можна зробити висновок, що найбільшу частку питомої ваги у складі зобов'язань займають поточні зобов'язання так у 2021 році вони склали 87,71%, у 2022 році – 84,63%, і у 2023 році – 94,79%.

В цілому в 2023 році в порівнянні з 2022 роком загальна сума зобов'язань збільшилась на 10111,00 тис. грн.

Проаналізуємо кредиторську заборгованість Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Аналіз кредиторської заборгованості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Показник	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021	2022	2023	2022/	2023/
				2021	2022
Виручка від реалізації, т. грн.	97499	150291	194543	+52792,00	+44252
Середньорічна кредиторська заборгованість, т. грн.	173,5	221,9	630,30	+48,40	+408,40
Оборотність кредиторської заборгованості, обороти	561,95	677,29	308,65	+115,34	-368,64
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	≈0,65	≈0,54	≈1,18	-0,11	+0,64

Як видно з таблиці 2.7 кредиторська заборгованість зросла у 2022 році порівняно з 2021 роком на 48,40 тис. грн., а у 2023 порівняно з 2022 роком на 408,40 тис. грн. , що є негативним зрушенням. Але не зважаючи на це у 2023 році збільшилась швидкість оборотності кредиторської заборгованості. Такі зміни позитивно впливають на стійкість фінансового стану Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради.

Для забезпечення своєї діяльності, Комунальне підприємство по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради використовує різноманітні ресурси. Ці ресурси, які контролюються підприємством та сформовані за рахунок інвестованого капіталу, що, очікується, призведе до отримання економічних вигод у майбутньому, називаються активами. За характером участі в господарському процесі з позицій їх оборотності, активи підприємства розподіляються на два основні види: оборотні та необоротні.

Оборотні активи обслуговують поточний господарський процес і повністю використовуються протягом одного операційного циклу, тоді як

необоротні активи багаторазово беруть участь у господарській діяльності підприємства.

До необоротних активів відносяться основні засоби, нематеріальні активи, незавершене будівництво, довгострокові фінансові інвестиції, довгострокова дебіторська заборгованість, відстрочені податкові активи, а також інші необоротні активи.

Необоротні активи оцінюються за первісною, справедливою, залишковою, ліквідаційною та переоціненою вартістю.

Основні засоби - це матеріальні активи, які утримує підприємство з метою використання у процесі виробництва, постачання товарів, надання послуг, здачі в оренду або для виконання адміністративних і соціально-культурних функцій. Термін їх корисного використання (експлуатації) перевищує один рік (або оперативний цикл, якщо він триває довше року).

Аналіз показників зміни технічного стану Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради відображено в таблиці 2.8

Таблиця 2.8 - Показники зміни технічного стану основних засобів Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Показники	Роки			Абсолютне відхилення (+;-)		Темп росту, %	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Первісна вартість основних засобів тис. грн.	702409	783187,5 0	857782,5	+80778 ,5	+74595, 00	111,50	109,52
Знос основних засобів тис. грн.	151630,0	168346,5	182083,50	+16716 ,5	+13737, 00	111,02	108,16
Залишкова вартість основних засобів тис. грн.	550779	614841	675699	+64062	+60858	111,00	109,00

Продовження таблиці 2.8

1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт зносу (2/1)	0,22	0,21	0,21	-0,01	-	95,45	100
Коефіцієнт придатності (3/1)	0,78	0,79	0,79	+0,01	-	101,28	100,00

Як видно з таблиці 2.8. коефіцієнт зносу в 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився на 0,01, а в 2023 році у порівнянні з 2022 роком залишився незмінним.

Коефіцієнт придатності в 2022 році в порівнянні з 2021 роком збільшився на 0,01, а на протязі 2023-2022 років залишився незмінним.

Аналіз ефективності використання основних фондів проведемо за допомогою загальних показників, а саме фондівіддачі, фондомісткості. Для аналізу показників ефективності використання та технічного стану основних засобів на Комунальному підприємстві по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради складемо таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 - Показники ефективності використання основних засобів Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Показники	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)		Темп росту (%)	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
	2	3	4	5	6	7	8
Обсяг реалізованої продукції т. грн.	97499	150291	194543	+52792,00	+44252	-154,00	+129,00
Середньорічна вартість основних виробничих фондів т.грн.	550779	614841	675699	+64062	+60858	111	109

Продовження таблиці 2.9

1	2	3	4	5	6	7	8
Фондовіддача, грн..	0,18	0,24	0,29	0,06	0,05	133,3	120,8
Фондомісткість, грн.	5,65	4,09	3,47	-1,56	-0,62	72,37	84,84

Аналіз ефективності використання основних засобів в Комунальному підприємстві по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради свідчать, про ефективне використання основних засобів.

Аналіз обсягу та динаміки незавершених капітальних інвестицій відображено в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 - Обсяг та динаміка незавершених капітальних інвестицій

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)		Темп росту, (%)	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Незавершені капітальні інвестиції т. грн.	467,5	293,50	2712,50	-174	2419	62,78	924,19
Частка незавершених капітальних інвестицій в активах підприємства	0,08	0,04	0,37	-0,04	0,33	50	925,0
Активи підприємства	575924,00	657086,5	735165,00	-188840,5	348078,5	67,21	189,92

Дані таблиці 2.10 свідчать про зменшення незавершених капітальних інвестицій у 2022 році 174 тис. грн.. порівняно із 2021 роком, а в 2023 році відбулось збільшення на 2419 тис. грн.. в порівнянні з 2022 роком. Частка незавершених капітальних інвестицій в активах підприємства в 2021 році становила 0,08%, а в 2023 році у порівнянні з 2022 роком збільшилась і становила 0,37%.

Стійкий виробничий процес неможливий без своєчасного і повного забезпечення необхідними матеріальними ресурсами. Ці питання на підприємстві вирішує спеціалізований підрозділ — відділ матеріально-технічного забезпечення, складські та транспортні служби. Планування та

технічні аспекти цієї діяльності знаходять увагу у планувальних і технічних відділах, а також у керівництва підприємства.

Здійснено аналіз складу і структури запасів за 2021-2023 роки на Комунальному підприємстві по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради (таблиця 2.11).

Таблиця 2.11 – Аналіз запасів підприємства

Показники, тис. грн.	Роки			Абсолютне відхилення (+;-)		Темп росту, %	
	2021	2022	2023	2022/	2023/	2022/	2023/
				2021	2022	2021	2022
1.Запаси	9612,5	26050,00	40229	16437,50	14179	271,00	154,43
1.1 Виробничі запаси	9612,5	26050,00	40229	16437,50	14179	271,00	154,43

Аналізуючи склад і структуру запасів за 2009 – 2010 роки на Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради можна зробити висновок, що до складу запасів входять: лише виробничі запаси.

Загальна вартість запасів у 2022 році в порівнянні з 2021 та в 2023 році в порівнянні з 2022 роком мала тенденцію до збільшення.

Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів на Комунальному підприємстві по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради відображено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.12 – Показників ефективності використання матеріальних ресурсів

Показник	Роки			Абсолютне відхилення (+;-)		Темп росту(%)	
	2021	2022	2023	2022/	2023/	2022/	2023/
				2021	2022	2021	2022
Обсяг реалізованої продукції т. грн.	97499	150291	194543	+52792,00	+44252	-154,00	+129,00
Сума матеріальних затрат т.грн.	45585	56779	80800	+11194	+24021	124	142
Матеріаловіддача, грн.	2,14	2,65	2,41	0,51	-0,24	123,83	90,94
Матеріаломісткість грн.	0,47	0,38	0,42	-0,09	0,04	80,85	110,53

Проаналізувавши дані таблиці 2.12. можна зробити висновок, що загальна зміна матеріаломісткості (матеріаломісткість продукції відображає рівень матеріальних витрат на кожну гривню готової продукції) за три останніх роки становила 0,47 грн., 0,38 грн., 0,42 грн.. Враховуючи зміни розміру використання матеріальних ресурсів, матеріаломісткість продукції в 2023 році збільшилась на 10,53% порівняно до 2021 року, а в 2022 році навпаки, зменшилась відповідно на 0,09.

Матеріаловіддача продукції характеризує вихід продукції з кожної гривні витрачених матеріальних ресурсів. За даними таблиці 2.12. очевидно, що матеріаловіддача протягом досліджуваних років була змінною, а саме, в 2021 році становила 2,14 грн., в 2022 році вона становила 2,65 грн., а в 2023 році зменшилась на 0,24 порівняно з 2022 роком.

Виготовлення та реалізація товарів вимагають інвестицій у працю, матеріали та гроші. Витрати, які підприємство здійснює на використанні виробничі ресурси, заробітну плату та інші засоби праці, виражені у грошовому еквіваленті, становлять вартість виробництва.

Собівартість продукції становить ключовий показник ефективності діяльності підприємства, відображаючи як досягнення, так і недоліки у роботі не лише у загальному контексті, а й у кожному відділі окремо. Постійне зниження собівартості має велике значення для економіки, оскільки дозволяє збільшити прибуток за стабільних цін на ринку, підвищуючи конкурентоспроможність продукції.

Проведемо аналіз елементів операційних за даними форми №2 «Звіт про фінансові результати» у таблиці 2.13.

Таблиця 2.13 – Аналіз елементів операційних витрат

Показники	Роки						Абсолютне відхилення(+,-)	
	2021		2022		2023		2022/2021	2023/2022
	тис. грн.	пв, %	тис. грн.	пв, %	тис. грн.	пв, %		
Матеріальні витрати	45585	42,29	56779	35,47	80800	39,15	20194	24021
Витрати на оплату праці	37991	35,24	38355	23,90	41196	19,96	364	2841
Відрахування на соціальні заходи	7343	6,81	7388	4,60	7865	3,81	45	477
Амортизація	12084	11,21	13608	8,48	14343	6,95	1524	735
Інші операційні витрати	4780	4,43	44377	27,65	62163	30,12	39597	17786
Всього	107783	100	160507	100	206367	100	52724	45860,00

Наведені у таблиці 2.13. дані свідчать про збільшення операційних витрат у 2023 році в порівнянні з 2022 роком на 45860 тис. грн. Дане збільшення зумовлено збільшенням таких статей витрат, що входять до складу операційних витрат, як матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи та інші операційні витрати.

Структура операційних витрат порівняно із попередніми роками зрушилась в бік зменшення питомої ваги матеріальних витрат. Найбільшим показником за питомою вагою є матеріальні витрати. Це пояснюється особливостями, характером діяльності Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради.

Проаналізуємо витрати на 1-цю реалізовану продукцію в таблиці 2.16

Таблиця 2.14 – Аналіз витрати на 1-цю реалізовану продукцію

Показники	Роки			Абсолютне відхилення(+,-)		Темп росту,%	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
1	2	3	4	5	6	7	8

Продовження таблиці 2.14

1	2	3	4	5	6	7	8
Обсяг реалізованої продукції т. грн.	97499	150291	19454 3	+52792, 00	+44252	- 154,0 0	+129, 00
Собівартість реалізованої продукції т. грн.	91460	139183	18571 4	+47723	+46531	152	133
Витрати на 1 грн. реалізованої продукції грн.	0,94	0,93	0,95	-0,01	0,02	98,94	102,15

На основі даних таблиці 2.14, Аналізуючи собівартість реалізованої продукції спостерігаємо також збільшення, так в 2022 році в порівнянні з 2021 роком даний показник збільшився на 52%, а в 2023 році в порівнянні 2022 роком на 33%.

Витрати на 1 грн. реалізованої продукції збільшився на 2,15% в 2023 році порівняно з 2022 роком, а в 2022 році значення показника зменшилось в порівнянні з 2021 роком та становило 0,93 коп.

Обраховані показники говорять про те, що витрати на одну гривню реалізованої продукції збільшились протягом усього досліджуваного періоду, що свідчить про ефективне використання ресурсів на виробництво.

Власний капітал представляє собою ресурси підприємства, що надійшли від засновників без встановленого терміну повернення або залишені ними на підприємстві з уже оподаткованого доходу.

Складовими власного капіталу є:

- статутний (реєстрований) капітал;
- резервний (страховий) капітал;
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років;

Ці складові відображають обсяг ресурсів, які були передані власниками (засновниками) підприємства у вигляді внесків або залишені у формі нерозподіленого прибутку, або ж суму, яку підприємство отримало у своє розпорядження ззовні (від інших підприємств) без повернення.

Аналіз складу та структури власного капіталу представлено в таблиці 2.15.

Таблиця 2.15 – Аналіз складу та структури власного капіталу

Показники	Роки						Абсолютне відхилення(+,-)	
	2021		2022		2023		2022/ 2021	2023/ 2022
	тис. грн.	пв, %	тис. грн.	пв, %	тис. грн.	пв, %		
Зареєстрований (пайовий) капітал	55038	9,72	5564,70	8,79	56846,50	8,07	+609,00	+1199,5
Додатковий капітал	514053,00	90,76	579573,5	91,54	648685,0 0	92,07	+65520, 5	+69111, 5
Нерозподілений прибуток (збиток)	(2727,00)	(0,48)	(2084,5)	(0,33)	(1004,50)	(0,14)	-(642,5)	- (1080,0)
Всього	566364,00	100	633136,00	100	704527	100	+66772	+71391, 00

Сума зареєстрованого (пайового) капіталу Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради становила в 2021 році –55038 тис. грн., в 2022 році –5564,70 тис. грн., і в 2023 році –56846,50 тис. грн., тобто його величина була зростаючою.

У ринковій економіці, коли можлива ліквідація підприємств унаслідок їх банкрутства, одним з найважливіших показників фінансового стану є ліквідність, а тому для Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради розрахуємо показники ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, ефективності виробничої діяльності станом на 2021-2023 рр. у таблиці 2.16.

Таблиця 2.16 - Аналіз ліквідності підприємства на 2021-2023 рр.

Показник	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,95	0,48	0,30	-0,47	-0,18
Проміжний коефіцієнт покриття	2,12	2,33	1,91	+0,21	-0,42
Загальний коефіцієнт покриття	1,23	0,87	0,53	-0,36	-0,34

За досліджуваний період коефіцієнт абсолютної ліквідності (оптимальний рівень 0,2) не входить в оптимальні межі. Цей коефіцієнт показує, яку частину короткострокових позикових зобов'язань можна за необхідності погасити негайно.

Аналіз основних показників ділової активності підприємства наведемо в таблиці 2.17.

Таблиця 2.17 - Розрахунок показників ділової активності підприємства

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021	2022	2023		
				2022/ 2021	2023/ 2022
Фондовіддача, грн..	0,18	0,24	0,29	0,06	0,05
Продуктивність праці одного працівника, т.грн./чол.	373,56	591,70	794,05	218,14	202,35
Оборотність дебіторської заборгованості, обороти	24,95	21,33	28,53	-3,62	7,2
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	≈15	≈17	≈13	2	-4
Оборотність кредиторської заборгованості, обороти	561,95	677,29	308,65	+115,34	-368,64
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	≈0,65	≈0,54	≈1,18	-0,11	+0,64

Показник фондівдачі на протязі періоду 2021-2023 років мав тенденцію до збільшення: в 2022 році цей показник становив 0,24 грн., що на 0,06 грн. більше ніж у 2021 році, в 2023 році цей показник зріс до 0,29 грн., що на 0,05 грн. більше ніж у 2022 році.

Продуктивність праці в 2022 році зросла на 218,14 порівняно із 2021 в якому він становив 343,56, в 2023 році продуктивність праці зросла на 202,35 відповідно до 2022 року.

Кількість обертань в оборотності дебіторської заборгованості зменшувалася на протязі 2021-2022 роках та зросла у період з 2022 до 2023 років. Показник кредиторської заборгованості навпаки, з 2021 по 2022 роки збільшилась, а з 2022 року по 2023 рік - зменшилась.

2.4 Оцінка показників фінансової стійкості

Управління фінансовою стійкістю здійснюється в декілька послідовних етапів, а саме [2]:

- на першому етапі відбувається розрахунок показників, які характеризують фінансову стійкість, їх оцінка та аналіз;
- на другому етапі вивчають фактори, які вплинули на фінансову стійкість, ранжують їх за значущістю та проводять кількісну та якісну їх оцінку;
- на заключному третьому етапі розробляють заходи щодо прийняття управлінських рішень з метою підвищення фінансової стійкості та зміцнення платоспроможності підприємства.

Аналіз відносних показників, які характеризують фінансову стійкість підприємства відображенні в таблиці 2.18.

Таблиця 2.18 – Аналіз відносних показників фінансової стійкості підприємства

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)		Темп росту, %	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,98	1,64	0,96	0,66	-0,68	167,34	58,54
Коефіцієнт фінансової залежності	1,02	0,61	1,04	-0,41	0,43	35,77	170,49
Коефіцієнт фінансового ризику	0,04	0,05	0,07	0,01	0,02	125,00	140,00
Коефіцієнт покриття відсотків	-	-	-	-	-	-	-
Коефіцієнт покриття запасів	1,74	0,82	0,69	-0,92	-0,13	47,13	84,15
Маневреність робочого капіталу	0,64	1,45	1,54	+0,81	+0,09	226,56	106,21
Маневреність власних обігових коштів	0,74	0,48	0,34	-0,26	-0,14	64,86	70,83

Продовження таблиці 2.18

1	2	3	4		6	7	8
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	1,57	0,69	0,65	-0,88	-0,04	43,95	94,20
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,14	0,85	0,83	-0,29	-0,02	74,56	97,65
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,99	0,97	0,96	-0,02	-0,01	97,98	98,97

Аналізуючи дані таблиці 2.18 можна зробити висновок, що коефіцієнт фінансової незалежності у 2023 році у порівнянні з 2021 роком зменшився на 0,02% і становив 0,96 що свідчить про достатньо стабільний стан фінансів для інвесторів та кредиторів.

Коефіцієнт фінансової незалежності на протязі всього аналізованого періоду склав більше 0,9, що свідчить про високу залежність діяльності підприємства від позикового капіталу.

У 2023 році коефіцієнт фінансового ризику становив 0,07, що на 0,065 більше ніж у 2022 році, це свідчить про зниження ринкової стійкості і незалежності підприємства від зовнішніх інвесторів.

Визначимо абсолютні показники оцінки фінансової стійкості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради в 2021-2023 рр. в таблиці 2.19.

Таблиця 2.19 - Абсолютні показники оцінки фінансової стійкості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради в 2021-2023 рр, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022
1	2	3	4	5	6
Постійні пасиви (ПП)	566364,00	633136,00	704527,00	66772,00	-633136,00

Продовження таблиці 2.19

1	2	3	4	5	6
Активи, що важко реалізуються	551246,50	615134,50	678412,00	63888,00	63277,50
Власні обігові кошти	15117,50	18001,50	26115,00	2884,00	8113,50
Довгострокові зобов'язання	1633,00	3266,00	1633,00	1633,00	-1633,00
Наявність постійних та довгострокових пасивів	16750,50	21267,50	27748,00	4517,00	6480,50
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-	-
Загальна сума основних джерел фінансування запасів	16750,50	21267,50	27748,00	4517,00	6480,50
Запаси	9612,50	26050,00	40220,00	16437,50	14170
Надлишок(+) або нестача(-) власних оборотних коштів	5505,00	-8048,50	-14114,00	-13553,50	-6065,50
Надлишок(+) або нестача(-) власних обігових коштів і довгострокових зобов'язань	7138,00	-4782,50	-12481,00	-11920,50	-7698,50
Надлишок(+) або нестача(-) основних джерел формування запасів	7138,00	-4782,50	-12481,00	-11920,50	-7698,50
Тип фінансової стійкості	Нормальний фінансовий стан	Нестійкий фінансовий стан	Нестійкий фінансовий стан	X	X

Аналізуючи дані таблиці 2.19 виявили, що у 2021 році власний капітал становив 566364 тис. грн., у 2022 – 633136,00 тис. грн., у 2023 році – 704527,00 тис. грн.

Сума необоротних активів у 2022 році в порівнянні з 2021 роком зросла на 63888,00 тис. грн., і у 2023 році відповідно до 2022 року також збільшилась на 63277,50 тис. грн.

Показник довгострокових зобов'язань показує збільшення у 2022 році відповідно до 2021 року на 1633,0 тис. грн., а у 2023 році навпаки, зменшення показника на 1633,00 тис. грн. у порівнянні з 2022 роком.

Показники: власні джерела формування запасів, власні і довгострокові джерела формування запасів, загальна величина основних джерел формування запасів протягом аналізує мого періоду мають тенденцію до збільшення.

В результаті проведених розрахунків по таблиці 2.19. визначився тип фінансової стійкості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та

експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради по роках, а саме: 2021 рік – нормальний фінансовий стан, 2022 рік – нестійкий фінансовий стан, 2023 рік – нестійкий фінансовий стан.

Висновки до другого розділу

В другому розділі роботи здійснили аналіз фінансової стійкості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради та встановили, що:

- аналізуючи абсолютні показники виявили, що після повного погашення поточних зобов'язань власними оборотними засобами у підприємства відсутні власні оборотні засоби для нормального функціонування підприємства, що оцінюється негативно та свідчать про погіршення фінансового стану Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради;
- для оцінки фінансової стійкості доцільно використовувати наступний підхід, що включає: розрахунок показників, які характеризують фінансову стійкість; вивчення факторів, які вплинули на фінансову стійкість, ранжування їх за значущістю та проведення кількісної та якісної їх оцінки; розроблення заходів щодо прийняття управлінських рішень з метою підвищення фінансової стійкості та зміцнення платоспроможності підприємства;
- аналізуючи відносні показники в цілому виявили, що їх складу відносять: коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової стабільності (коефіцієнт власних та позикових коштів, коефіцієнт забезпеченості власними коштами, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт відношення позикових і власних коштів, коефіцієнт маневреності робочого та власного капіталу, та інші показники. Дані показники у цілому в аналізований період засвідчують про погіршення стійкості фінансового стану Комунального підприємства по

будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету
Хмельницької міської ради.

3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Стратегічне управління фінансовою стійкістю підприємства

Для забезпечення стійкості фінансів велике значення має фінансове прогнозування, яке включає аналіз та розробку потенційних сценаріїв розвитку фінансової ситуації підприємства в майбутньому. В кінцеіому підсумку прогнозування дозволяє оцінити ймовірність фінансового успіху підприємства або його банкрутства.

Особливу увагу в системі заходів, спрямованих на фінансову стабілізацію в умовах кризи, слід приділити етапу відновлення та зміцнення фінансової стійкості підприємства. Це є запорукою усунення неплатоспроможності та основою фінансової стратегії для прискорення економічного зростання.

Заходи зі зміцнення фінансової стійкості підприємства можуть бути ефективними лише за умов обов'язкового та значного оздоровлення його фінансів. Причини, які призводять до невідповідності належному рівню фінансової стійкості, можуть варіюватися, але всі вони поділяються на дві основні групи:

1. поточні;
2. стратегічні.

Поточні причини включають усі фактори, що впливають на рівень фінансової стійкості підприємства. Стратегічні причини стосуються досягнення належного рівня фінансової стійкості і включають помилки в управлінській стратегії, фінансовій політиці тощо.

Поточна невідповідність усувається за допомогою оперативних методів фінансового менеджменту. Стратегічна невідповідність може бути

ліквідована через коригування або зміну цілей, диверсифікацію, створення нових організаційних форм управління тощо. Для цього необхідно мати чітке уявлення про можливості підприємства, вміння правильно вибирати та визначати напрямки зміцнення фінансової стійкості, а також обґрунтовувати перспективні цілі та способи їх досягнення.

Загальну схему процесу стратегічного управління фінансовою стійкістю в умовах кризового розвитку підприємства подано на рисунку 3.1.

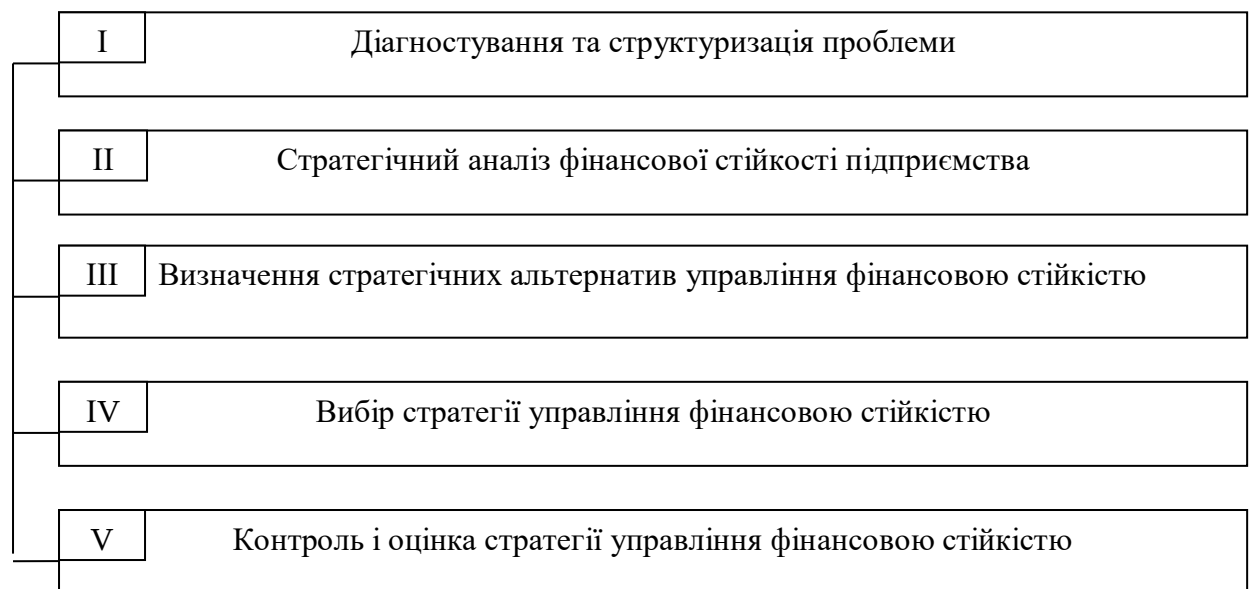

Рисунок 3.1 – Процес стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства [13]

Особливістю цього процесу є:

- неможливість повного опису об'єктів аналізу, через що переважають неструктуровані завдання;
- високий ступінь невизначеності щодо отримання результатів при реалізації рішень (стратегій);
- наявність значної кількості некерованих і частково керованих змінних;

– критерії вирішення завдань заздалегідь не встановлені і уточнюються керівництвом у процесі їхнього вирішення.

Основними принципами стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства з врахуванням економічних можливостей підприємства є: загальні та спеціальні (рисунку 3.2).

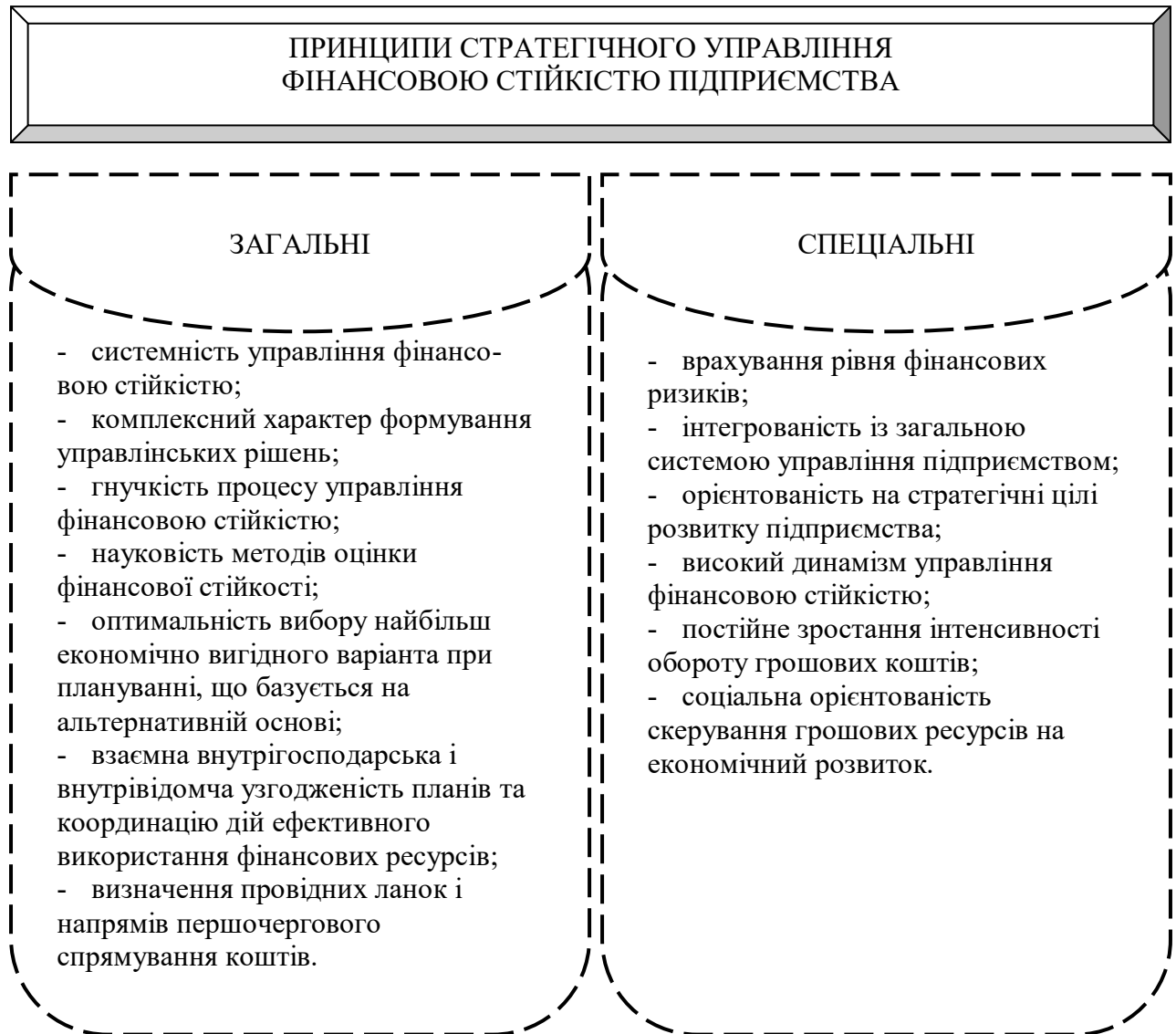

Рисунок 3.2 – Економічні принципи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства

З урахуванням сутності та принципів управління фінансовою стійкістю підприємства формуються його стратегічні цілі. Зокрема, стратегічні цілі

управління фінансовою стійкістю належать більшою мірою до напрямку зміцнення становища підприємства в галузі, збереження і підвищення її довгострокових конкурентних позицій на ринку.

Під час визначення системи цілей управління фінансовою стійкістю необхідно застосовувати комплексний підхід, який відображає економічні можливості підприємства відповідно до змін у конкурентному середовищі. Це можна досягти, створюючи так зване «дерево цілей» (рисунку 3.3).

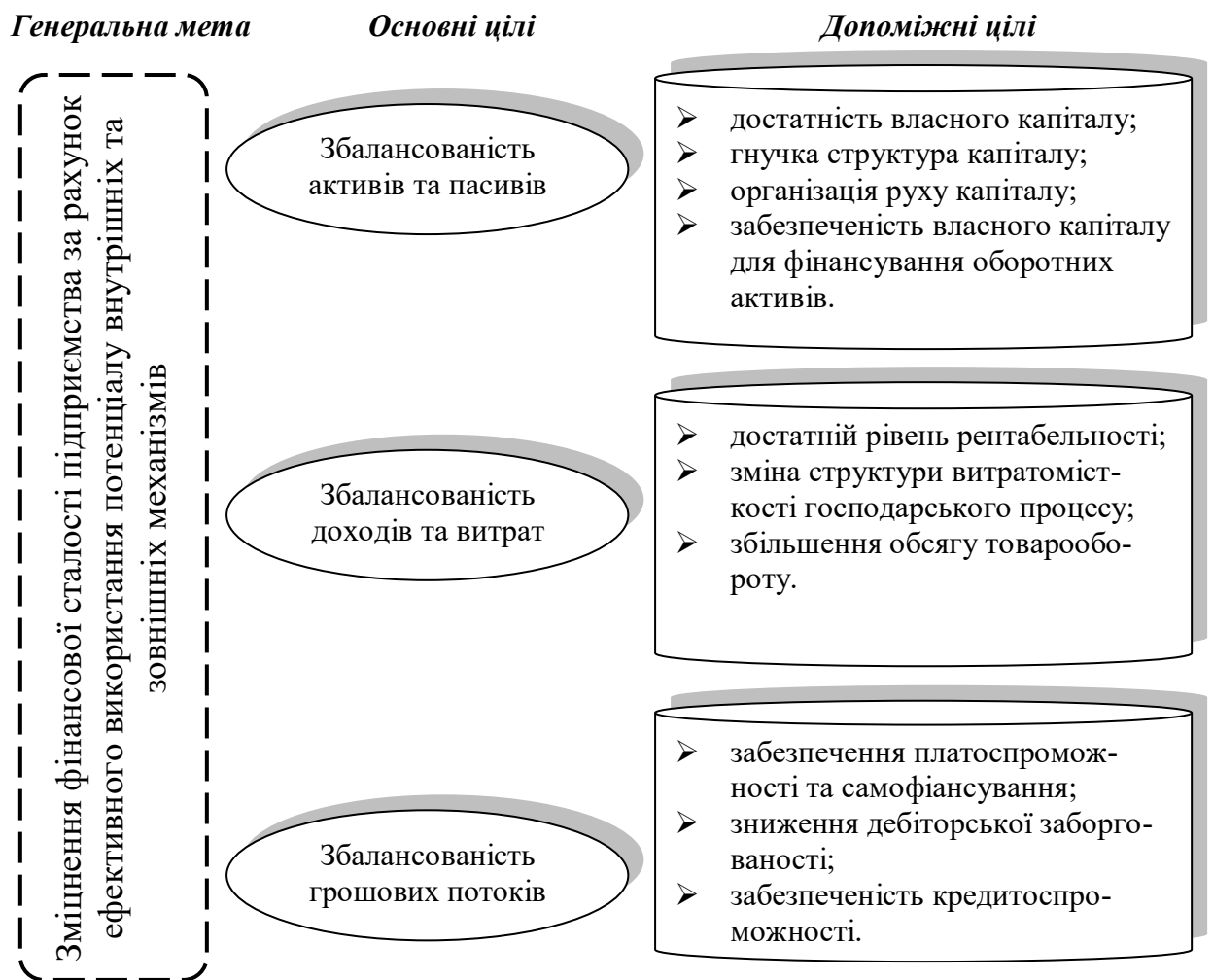

Рисунок 3.3 – «Дерево цілей» системи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства

«Дерево цілей» управління фінансової стійкості – це наочне графічне зображення підпорядкованості та взаємозв'язку цілей, що демонструє розподіл стратегічної мети на підцілі, завдання та окремі дії.

Слід зазначити, що в системі стратегічного управління фінансовою стійкістю ключову роль відіграє визначення головної мети. Вона задає концепцію розвитку підприємства, основні напрямки його ділової активності та служить орієнтиром в умовах ринкових змін.

Основною метою стратегічного управління є посилення фінансової стійкості підприємства шляхом ефективного використання внутрішніх та зовнішніх механізмів [11].

Стратегія управління фінансовою стійкістю повинна відповідати вимогам антикризового управління фінансами підприємства та передбачати:

- раціоналізацію обороту обігових коштів і оптимізацію структури джерел їх фінансування;
- забезпечення своєчасного оновлення необоротних активів і підвищення ефективності їх використання;
- вибір та реалізацію найефективніших способів розширення активів для забезпечення основних напрямків розвитку;
- забезпечення необхідного рівня самофінансування виробничого розвитку за рахунок прибутку, оптимізацію податкових платежів та ефективну амортизаційну політику;
- забезпечення найефективніших умов і форм залучення позикових коштів відповідно до потреб підприємства.

Ефективність стратегічного управління фінансовою стійкістю значною мірою залежить від застосування захисних механізмів, серед яких особливу увагу варто приділити профілактичним заходам і системі внутрішнього страхування. Профілактика ризику зниження фінансової стійкості повинна

здійснюватися за чотирма напрямками: уникнення, мінімізація, диверсифікація та лімітування.

Впровадження стратегічного управління фінансовою стійкістю на підприємстві сприятиме посиленню рівня сталості фінансового стану та створить ефективну базу для впровадження системи заходів антикризового управління фінансами підприємств в умовах трансформації економічного механізму в Україні.

Оперативний механізм відноситься до захисної стратегії підприємства, що передбачає різке зниження витрат (як постійних, так і змінних), зниження цін та звільнення працівників. Тактичний механізм є проміжним між захисною та наступальною стратегіями. Наступальну стратегію втілює лише стратегічний механізм, який стимулює підприємство до активних дій, таких як підвищення цін, витрат, модернізація обладнання, пошук нових ринків збуту та реорганізація або пошук нових робочих місць.

Усі вищезгадані та проаналізовані механізми фінансової стабілізації підтверджують, що в разі, якщо підприємство стикається з загрозою банкрутства, воно знаходить ресурси і активізує свій внутрішній потенціал для подолання кризового стану.

3.2 Інформаційна модель управління фінансовою стійкістю підприємства

Система інформаційного забезпечення для управління фінансовою стійкістю підприємства це комплекс функцій, який забезпечує постійний та спрямований на результат процес збору відповідної інформації, необхідної для проведення аналізу, прогнозування та прийняття оперативних управлінських рішень у всіх аспектах управління фінансовою стійкістю на підприємстві.

Відповідно до основних цілей побудови системи інформаційного забезпечення процесу управління фінансовою стійкістю підприємства, наступні:

1. задоволення інформаційних потреб підприємства в поточному та перспективному періодах;
2. формування, розміщення, наповнення, підтримка та використання всієї сукупності інформаційних ресурсів підприємства;
3. створення та розвиток систем обробки і передачі інформації;
4. розвиток системи інформаційного забезпечення на основі впровадження сучасних методів, методик, технологій та програмних продуктів.

В свою чергу, сформована система інформаційного забезпечення процесу управління фінансовою стійкістю задовольняє наступні вимоги:.

- 1) функціонування всіх її складових максимально задовольняє інформаційні потреби всіх учасників цього процесу та органів управління;
- 2) інформаційна база системи інформаційного забезпечення забезпечує правильний вибір первинних відомостей, джерел інформації та показників, що формуються в процесі управління фінансовою стійкістю підприємства;
- 3) в процесі її побудови та експлуатації забезпечує правильну систематизацію та класифікацію вхідної та вихідної інформації;
- 4) така система враховує існуючі законодавчі та нормативні обмеження і необхідність внутрішньої регламентації, а також забезпечує необхідний рівень безпеки в процесі використання технічних засобів в рамках існуючих інформаційних систем та технологій та рівень інформаційної безпеки підприємства;
- 5) вона забезпечує неперервність процесу збору та обробки інформації для управління фінансовою стійкістю підприємства ;

6) формування системи інформаційного забезпечення виключає можливість дублювання інформації;

7) при її розробці та подальшій експлуатації забезпечує постійну перевірку коректності фінансово-економічної інформації, як вхідної, так і вихідної;

8) система інформаційного забезпечення побудована таким чином, щоб забезпечувати багаторазове використання всього масиву інформації.

До основних елементів системи інформаційного забезпечення процесу управління фінансовою стійкістю підприємства відносяться: статичне інформаційне забезпечення (інформаційна база), методичне інформаційне забезпечення (наявність методик та методологій оцінки фінансової стійкості підприємства на базі використання удосконаленої інформаційної бази) та технологічне інформаційне забезпечення (наявність автоматизованих систем управління фінансовою стійкістю підприємства на базі використання сучасних програмних продуктів).

Базовим елементом системи інформаційного забезпечення, безперечно, є статичне інформаційне забезпечення, тобто наявність необхідного масиву інформації про діяльність підприємства. Інформаційна база процесу управління фінансовою стійкістю підприємства не повинна обмежуватися даними лише фінансової звітності.

Першим та найважливішим кроком удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю підприємства має стати зміна його інформаційної бази. Саме тому, пропонується модифікувати інформаційну базу для її подальшого аналізу, тобто перетворити дані бухгалтерського обліку, не втрачаючи при цьому системності, повноти та динамізму, що йому притаманні. Таке перетворення має одну мету - об'єднати форму та зміст. В таблицях 3.1, 3.2 наведено схеми структурування активу та пасиву бухгалтерського балансу згідно М (С) БО.

Таблиця 3.1 – Структура економічних активів підприємства

Економічні активи ЕА = НА + ФА (280)			
Фінансові активи ФА = МФА + НМФА		Не фінансові активи НА=НЛНА+ЛНА	
Мобільні фінансові активи (поточні фінансові інвестиції та грошові кошти) МФА	Немобільні фінансові активи (довгострокові вкладення та кошти в розрахунках) НМФА	Ліквідні не фінансові (поточні) активи (запаси) ЛНА	Неліквідні не фінансові (довгострокові) активи (основні засоби та нематеріальні активи) НЛНА
	Немобільні фінансові та поточні не фінансові ліквідні активи НМПЛА = НМФА + ЛНА		
Мобільні активи МФА	Немобільні фінансові НМА = НМПЛА + НЛНА		
Ліквідні активи ЛА = МФА + НМТЛА			Неліквідні активи НЛНА

Таблиця 3.2 – Структура капіталу підприємства

Капітал $K = BK + PK$			
Позиковий капітал ПК		Власний капітал БК	
Позиковий капітал зовнішній (довгостроковий позиковий капітал, короткострокові кредити банків, кредиторська заборгованість за товари, інший позиковий капітал) ЗПК	Позиковий капітал внутрішній ВПК	Власний капітал без приросту переоцінки основних засобів ВКБ (БК)	Приріст переоцінки основних засобів ΔПЦ

Структурування чи модифікація бухгалтерського балансу є першим етапом вдосконалення процесу управління фінансовою стійкістю підприємства, що дозволяє:

- забезпечити управлінський персонал підприємства інструментом фінансово-економічного аналізу діяльності;
- сформулювати повну вихідну інформацію для розрахунків та комплексного аналізу фінансової стійкості підприємства.

З іншого боку, особливої гостроти та актуальності в процесі модифікації бухгалтерського балансу набувають проблеми достовірності інформації.

Оскільки інформаційна база управління фінансовою стійкістю в основному опирається на вартісні показники, які зазвичай формуються з вихідної вартісної оцінки, важливо враховувати, що багато позицій фінансової звітності підприємства та даних бухгалтерського обліку з часом можуть значно спотворюватися через інфляційні процеси в економіці України.

Як свідчать результати дослідження фінансової звітності вартісна оцінка далеко не завжди відповідає вимогам достовірності та надійності і не дає повної уяви про їх фінансову стійкість. Тому, наступним кроком удосконалення інформаційної бази процесу управління фінансовою стійкістю підприємства необхідно визначити коригування показників модифікованої раніше фінансової звітності.

Для вирішення питання можливості та обґрунтованості коригування показників модифікованої інформаційної бази, які були описані вище, потрібно провести більш детальне дослідження наступних ключових аспектів: методів коригування показників фінансової звітності під час інфляції; методів та критеріїв вимірювання інфляції; коефіцієнтів коригування показників фінансової звітності.

Вивчення практики аналітичної роботи вітчизняних підприємств показало, що відсутність єдиних методичних підходів щодо коригування показників фінансової звітності в умовах інфляції впливає на правильність її реалізації, хоча на більшості підприємств ніякого коригування взагалі не проводиться.

Останнім часом метод коригування за коливаннями курсів валют набув досить широкого розповсюдження. Згідно з цим підходом, вважається, що перерахунок показників у більш стабільну валюту, наприклад, долар США, за допомогою номінального обмінного курсу, є достатнім для забезпечення надійності та порівняльності показників фінансової звітності.

Такий метод коригування, незважаючи на його недоліки, можна розглядати у якості допоміжного та найменш трудомісткого, адже його можна використати в короткостроковому періоді коригування, наприклад, коли необхідно провести співставність даних в процесі управління фінансовою стійкістю підприємства за тиждень чи декаду.

Модель обліку у постійних цінах базується на використанні загального індексу цін до періодичного перерахунку показників звітності з врахуванням змін купівельної спроможності грошей, але при цьому не враховується динаміка цін за окремими складовими активів чи пасивів. Також, при застосуванні даного методу на індекс інфляції коригуються не грошові статті балансу.

Варто зазначити, що перерахований згідно моделі GPP модифікований раніше баланс хоч і відображає зміни вартості не фінансових статей, однак не дає диференційованої оцінки їх реальної ринкової вартості у певний період часу. З огляду на це, модель обліку в поточних цінах є більш точною, так як передбачає перерахунок статей модифікованого балансу виходячи з продажних перерахованими вартостями активів та пасивів з врахуванням їх реальної ринкової вартості на певний період.

При використанні даного методу виникає досить суттєва проблема - визначення поточної вартості активів. Для цього пропонується виділяти таку вартість на момент появи (введення у дію) та списання. На момент появи рекомендується використовувати відновлювальну вартість (тобто, суму витрат та заміщення активу) та на момент списання - чисту вартість можливої реалізації або чисту дисконтовану вартість об'єкту.

На практиці розробка конкретних методичних підходів і прийомів реалізації описаних вище методів може бути і іншою в залежності від мети коригування та бажаного результату, наприклад: а) можна не коригувати довгострокові не фінансові статті модифікованого балансу; б) можна коригувати лише статті, включені до складу оборотного капіталу підприємства; в) можна не коригувати ті статті, які були сформовані за рахунок позикового капіталу.

Комбінований або змішаний метод до коригування модифікованого балансу має включати використання загального індексу цін для оновлення вартості власного капіталу та індивідуальних індексів цін для перерахунку вартості нефінансових активів.

Ще один аспект практичної реалізації методів коригування модифікованої звітності в умовах інфляції полягає у виборі методу вимірювання інфляції та використанні статистичних показників, які належним чином відображають масштаби інфляційних процесів в економіці України.

З цього приводу варто зазначити, що аналіз рекомендацій з питань коригування фінансової звітності, які містяться у публікаціях вітчизняних та зарубіжних авторів, показав, що абсолютна більшість пропонує з метою коригування використовувати модель врахування у постійних цінах та у якості індексу інфляції- індекс споживчих цін.

Ми вважаємо, що, незважаючи на те, що індекс споживчих цін є одним із найбільш об'єктивних показників, який відображає інфляційні процеси в економіці країни, його використання як основного критерію при коригуванні модифікованої звітності може бути недостатнім. І тому, для отримання більш достовірної та надійної інформації пропонується використовувати всю доступну інформацію, в тому числі і статистичну. Адже, органами статистики розраховуються індекс споживчих цін на продовольчі та

непродовольчі товари і послуги за окремими групами товарів та окремих товарах. Використання цих індексів дозволить в більшій мірі усунути викривлення вартісних оцінок показників, наблизивши їх розмір до справедливої вартості [27].

Проблема визначення коефіцієнтів коригування пов'язана, головним чином, з розрахунком середніх індексів інфляції за період. Тому при визначенні середнього розміру індексу споживчих цін слід використовувати формулу середньої геометричної, оскільки саме вона дозволяє розрахувати середній розмір при заміні індивідуальних величин ознаки і зберіганні незмінними добутку індивідуальних величин.

Таким чином, на основі індексів цін на початок та кінець аналізованого періоду пропонується розраховувати коефіцієнти коригування статичних показників (модифікованого балансу), а на основі середніх рівнів індексів цін коригувати значення динамічних показників (результатів діяльності підприємства).

Отже, розроблені пропозиції щодо удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю на базі модифікації фінансової звітності, використанні для оцінки фінансової стійкості в поточному та прогнозному періодах іншої управлінської та зовнішньої інформації, застосування методів та коефіцієнтів їх коригування дозволить у подальшому впровадити реальні системні моделі управління фінансовою стійкістю підприємств та удосконалити технологію управління нею, тобто створити необхідні умови, які б відповідали вимогам різних груп користувачів в умовах динамічного ринкового середовища.

3.3 Вдосконалення методичного забезпечення управління фінансовою стійкістю

З метою удосконалення управління фінансовою стійкістю промислових підприємств доцільно впровадити методику комплексного аналізу фінансової стійкості, яка забезпечить менеджмент необхідною інформацією.

Методика аналізу - це набір прийомів, правил і процедур, що використовуються для ефективного проведення аналізу будь-якої діяльності. У господарському аналізі методика охоплює аналітичні методи та правила, спрямовані на дослідження різних аспектів діяльності підприємства. Вона допомагає здійснити комплексну оцінку фінансової стійкості та прибутковості підприємства, що враховується його керівництвом при прийнятті управлінських рішень та формуванні стратегії подальшого розвитку.

Комплексний аналіз фінансової стабільності підприємства являє собою багатомірну задачу. На рисунку 3.4 показана система комплексного аналізу фінансової стабільності підприємств.

Для одержання об'єктивних результатів, що сприяють підвищенню ефективності функціонування підприємства, у комплексному аналізі фінансової стабільності доцільно виділити наступні етапи його проведення:

- На першому етапі уточнюються об'єкти, мета і задачі аналізу, складається план аналітичної роботи.
- На другому розробляється система різних показників, за допомогою яких характеризується об'єкт аналізу.

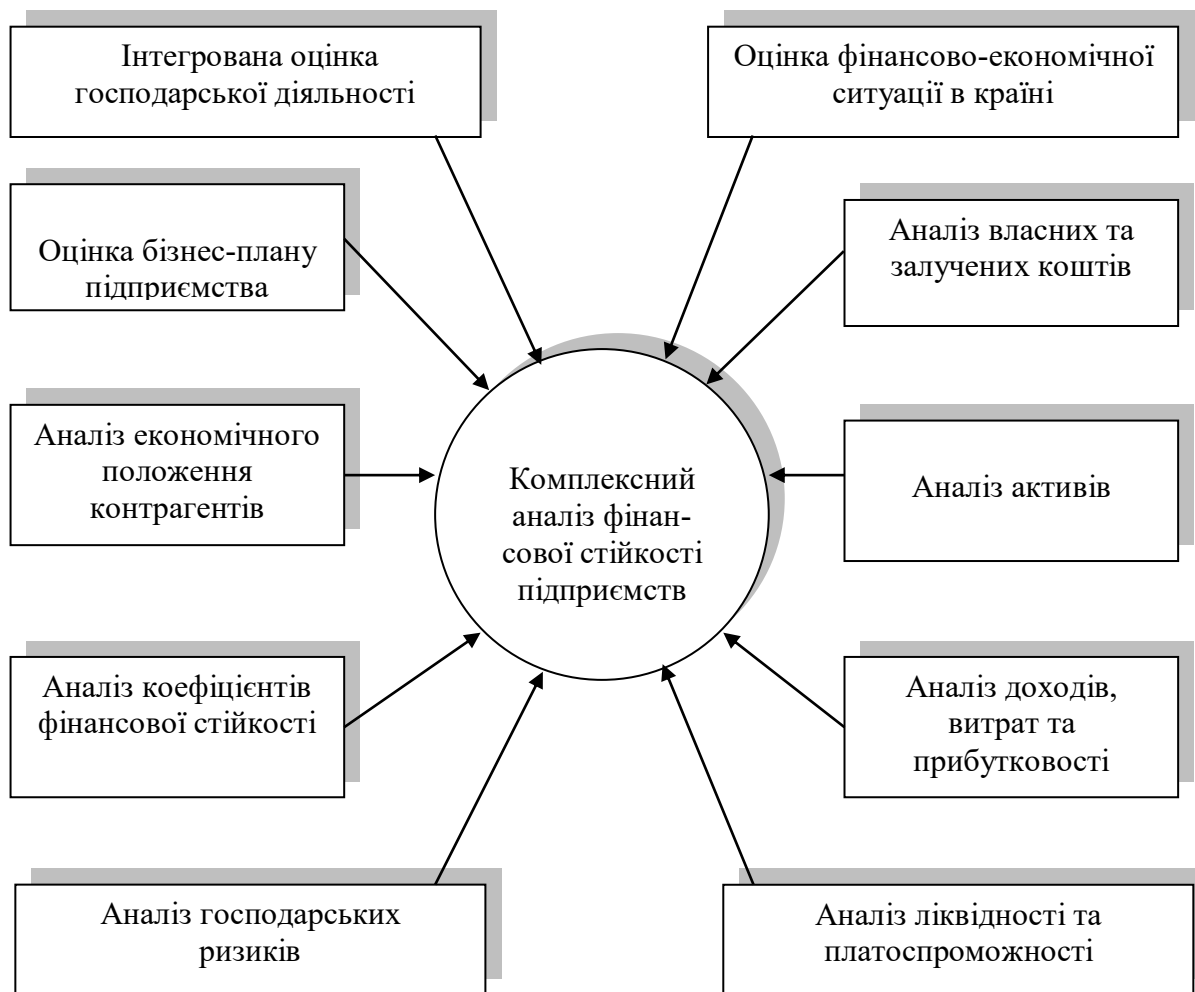

Рисунок 3.4 – Система комплексного аналізу фінансової стійкості підприємств

- На третьому збирається і підготовляється до аналізу необхідна інформація (перевіряється її точність, приводиться в порівнянний вид і т.д.).
- На четвертому фактичні результати порівнюються з показниками плану звітного періоду, фактичними даними минулого періоду (періодів), основними показниками підприємств-конкурентів і т.д.
- На п'ятому зібрана інформація детально аналізується різними методами економічного аналізу господарської діяльності.
- На шостому виявляються відхилення фактично отриманих результатів від планових чи нормативних, а також причини цих відхилень і

можливості їхнього усунення.

- На сьомому на підставі результатів аналізу пропонуються рекомендації з удосконалювання керування фінансовою стійкістю (зміна структури активів і пасивів з мінімальним рівнем різних ризиків).

Крім того важливо під час проведення комплексного фінансового аналізу підприємства визначити запас фінансової стійкості (зони безпечності). Це визначає обсяг продажів, який забезпечує підприємству стійкість його фінансового стану.

Для цього використовують такі показники: виручка від реалізації (без ПДВ і АЗ) (ряд. 2000 ф. № 2); маржинальний дохід (ряд. 2090 ф. № 2); постійні витрати (рядки 2130, 2150 ф. № 2); поріг рентабельності; запас фінансової стійкості.

У короткостроковому періоді всі витрати відносно обсягу виробництва поділяють на умовно-змінні та умовно-постійні.

Умовно-змінні витрати змінюються зі зміною обсягу виробництва. Для будівельного підприємства це цумент,деревина, метал, паливо, заробітна плата робітників, які виконують основні технологічні роботи, тощо.

Умовно-постійні витрати залишаються постійними незалежно від обсягу виробництва. Наприклад, для будівельного підприємства такі витрати включають амортизацію основних засобів, орендну плату, витрати на управління та організацію виробництва, а також заробітну плату службовців та керівного персоналу.

Постійні витрати і прибуток становлять маржинальний дохід підприємства.

Поріг рентабельності ($\Pi_{рен}$) являє собою відношення суми постійних витрат (ПЗ) до питомої ваги маржинального доходу у виручці (ПВМД):

$$\Pi_{рен} = ПЗ / ПВМД, \quad (3.1)$$

Економічний зміст цього показника полягає в тому, що він визначає необхідну суму виручки для покриття всіх постійних витрат підприємства. При цьому не буде ні прибутку, ні збитку, і рентабельність становитиме нуль. Цей показник використовується для розрахунку запасу фінансової стійкості (ЗФС):

$$\text{ЗФС} = ((\text{ВР} - \text{П}_{\text{рен}}) / \text{ВР}) * 100\%, \quad (3.2)$$

$$\text{ЗФС} = \text{ВР} - \text{П}_{\text{рен}}, \quad (3.3)$$

Використання комплексної методики фінансової стійкості прорахуємо на основі даних комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 - Аналіз запасу фінансової стійкості

Показники	Роки			Абсолютне відхилення(+,-)		Темп росту, %	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Чистий (виручка) доход від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	97499,00	150291,00	194543,00	+52792,0	+44252	-154,00	+129,00
Сума маржинального доходу, тис. грн.	6039,00	11108,00	8829,00	+5015,00	-2279,0	+183,94	79,48
Сума умовно-постійних витрат, тис. грн.	5634,00	8010,00	7255,00	+2376,00	-755,0	142,17	90,57
Частка маржинального доходу у виручці, %	6,194	7,391	4,539	1,197	-2,852	119,33	61,41
Поріг рентабельності, тис. грн.	90870,97	108243,24	157717,39	17372,270	49474,15	119,12	145,71
Запас фінансової стійкості:							
- тис. грн	6628,03	42047,76	36825,61	35419,730	-5222,150	634,39	87,58
- %	6,80	27,98	18,93	21,180	-9,050	411,47	67,66

У 2021 р. Комунальному підприємству по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради необхідно було реалізувати продукції на суму 90870,97 тис. грн, щоб покрити

всі витрати. Фактично виручка становила 97499 тис. грн, за якої запас становив 6628,03 тис. грн, або 6,80 %.

У 2022 р. необхідно було реалізувати продукції на суму 108243,24 тис. грн, щоб покрити всі витрати. Фактично виручка становила 150291 тис. грн, що вище порогу рентабельності на 42047,76 тис. грн, або на 27,98%.

У 2023 р. необхідно було реалізувати продукції на суму 157717 тис. грн, щоб покрити всі витрати. Фактично виручка становила 194543 тис. грн, що вище порогу рентабельності на 36825,61 тис. грн, або на 18,93%. Це і є запас фінансової стійкості. Виручка може зменшитися ще на 19,93 % і тільки тоді рентабельність дорівнюватиме нулю.

У 2022 р. порівняно з 2021 р. запас фінансової стійкості в абсолютному вимірі збільшився на 35419,73 тис. грн, а у відносному вимірі збільшився майже у п'ять раз.

А у 2023 р. порівняно з 2022 р. запас фінансової стійкості в абсолютному вимірі зменшився на 5222,15 тис. грн, а у відносному вимірі зменшився на 12,42%. У цілому комунальне підприємство по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради в аналізований період має незначний запас фінансової стійкості.

Якщо виручка зменшуватиметься, підприємство стане збитковим, витрачатиме власний і позиковий капітал і може збанкрутувати. Тому важливо постійно контролювати поріг рентабельності та запас фінансової стійкості.

Але варто зазначити, що запас фінансової стійкості охоплює лише основну операційну діяльність, не враховуючи інших операційних доходів і витрат, а також доходів і витрат від інвестиційної та фінансової діяльності й надзвичайних подій. Тому необхідно додатково звертати увагу на фінансові результати від іншої операційної, фінансової, інвестиційної діяльності та надзвичайних подій.

Висновки до третього розділу

В третьому розділі висвітлено шляхи покращення фінансової стійкості підприємств, а саме:

- здійснити моніторинг фінансової стійкості підприємства.

Впровадження даної пропозиції дозволить виявити величини та причини зниження рівня фінансової стійкості, пов'язаної з погіршенням фінансового стану підприємства, а також розробка та прогнозування заходів щодо коригування певних напрямків фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання;

- застосувати стратегічне управління фінансовою стійкістю.

Що дозволить прогнозувати показники фінансової стійкості підприємства на майбутнє;

- удосконалити методику оцінки фінансової звітності на основі аналітичного групування показників фінансової звітності.

Дана пропозиція дозволить впровадити реальну систему моделей управління фінансовою стійкістю підприємств та удосконалити технологію управління нею, тобто створити необхідні умови, які б відповідали вимогам різних груп користувачів в умовах динамічного ринкового середовища;

- впровадити методику комплексного аналізу фінансової стійкості.

З метою одержання більш об'єктивних результатів які будуть враховуватися керівництвом у процесі прийняття управлінських рішень по виробленню подальшої стратегії розвитку підприємства;

- визначити запас фінансової стійкості (зони безпечності).

Що дозволить своєчасне і адекватне оцінювання фінансової стійкості підприємств та вчасне виявлення недоліків фінансово-господарської діяльності.

- автоматизувати аналітичну роботу.

З метою підвищення культури управління, а також звільнить керівників і фахівців різних рівнів від ручної праці по збиранню і обробці інформації.

ВИСНОВКИ

Ринкова система господарювання вимагає зміни форм і методів управління підприємством, а також нових підходів до визначення його ролі у розвитку суспільного виробництва. Успіх структурних та організаційних перетворень господарюючих суб'єктів значною мірою залежить від удосконалення методів управління їх діяльністю, особливо у фінансовій сфері. Стан фінансової сфери та ефективне використання фінансових інструментів є критичними для успішного функціонування та розвитку кожного суб'єкта господарювання. Таким чином, управління підприємством повинно бути ефективним, забезпечуючи конкурентоспроможність на ринку та інвестиційну привабливість, одним з елементів якої є фінансова стійкість.

За результатами магістерського дослідження сформульовані наступні висновки:

1. Фінансова стійкість є однією з ключових характеристик фінансового стану підприємства. Це поняття також належить до найважливіших у визначенні фінансового стану та діяльності підприємства. Відсутність однозначного трактування цього терміна у вітчизняній та зарубіжній фаховій літературі підтверджує його значущість і складність.

За результатами проведеного дослідження та узагальнення теоретичних основ визначення фінансової стійкості підприємств, визначили сутність фінансової стійкості підприємства – це стан фінансових ресурсів, ефективності їх розміщення та використання, який забезпечує розвиток виробництва або інших сфер діяльності на основі зростання прибутку та активів при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності.

2. Відмінність фінансової стійкості підприємства від інших характеристик фінансового стану полягає у: впливі на підтримання ліквідності; забезпеченні інвестиційної привабливості, кредитоспроможності,

конкурентоспроможності; гарантуванні ефективного використання і реалізації потенціалу підприємства й досягненні економічних інтересів.

3. Управління фінансовою стійкістю підприємств являє собою систему принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, спрямованих на забезпечення стабільного стану фінансових ресурсів, їх формування та розподіл, що дозволяє підприємству розвиватися на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності, а також на підтримку фінансової рівноваги підприємства.

4. Основними проблемами забезпечення фінансової стійкості підприємства є: низька платоспроможність та дефіцит коштів; низька рентабельність підприємства; недостатнє задоволення інтересів власника, недостатня віддача на вкладений у підприємство капітал; низька результативність діяльності підприємства та інші.

5. За результатами проведеного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства виявлено, що після повного погашення поточних зобов'язань власними оборотними засобами у підприємства відсутні власні оборотні засоби для нормального функціонування підприємства, що оцінюється негативно та свідчать про погіршення фінансового стану Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради. Аналізуючи відносні показники, виявили, що до їх складу входять: коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової стабільності (коефіцієнт власних і позикових коштів), коефіцієнт забезпеченості власними коштами, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт відношення позикових і власних коштів, коефіцієнт маневреності робочого та власного капіталу тощо. У цілому, ці показники за аналізований період свідчать про погіршення стійкості фінансового стану Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради.

6. Запропоновано запровадити стратегічне управління фінансовою стійкістю, яке передбачає дослідження та розробку можливих шляхів розвитку фінансів підприємства на перспективу. Це дозволить зміцнити фінансову стійкість, створити ефективну основу для антикризової політики управління фінансами підприємства в умовах ринкової економіки.

7. Удосконалено інформаційну модель управління фінансовою стійкістю підприємства на основі аналітичного групування показників фінансової звітності, що дозволить створити необхідні умови, які б відповідали вимогам різних груп користувачів в умовах ринкового середовища.

8. Обґрунтовано необхідність застосування комплексного аналізу оцінки фінансової стійкості підприємства шляхом розроблення системи показників, за допомогою яких характеризується об'єкт аналізу, що дозволить одержати більш об'єктивні результати, які будуть враховуватися керівництвом у процесі прийняття управлінських рішень по виробленню подальшої стратегії розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азаренкова Г. М., Журавель Т. М., Михайленко Р. М. Фінанси підприємств : навч. посібник для самостійного вивчення дисципліни. Київ : Знання-Прес, 2005. 291 с.
2. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства : навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / Шило В. П., Верхоглядова Н. І., Ільїна С. Б., Темченко А. Г. Київ : Кондор, 2006. 238 с.
3. Аранчій В. І. Фінанси підприємств : навч. посібник для проведення практичних занять. Київ : Професіонал, 2005. 293 с.
4. Адаменко М. І., Василькова К. Ю., Янцевич А. А. Внутрішні та зовнішні фактори фінансової стійкості монопродуктової компанії. *Бізнес Інформ*. 2017. № 3. С. 312–319.
5. Ареф'єва О. В. Городянська Д. М. Економічна стійкість підприємства: сутність, складові та заходи з її забезпечення. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. № 8 (86). С. 83–90.
6. Бандурка О.В. Фінансова діяльність підприємства : навч. посібник для самостійного вивчення дисципліни. Київ, 2001. 259 с.
7. Безугла Т.В. «Економічна стійкість» та «фінансова стійкість». *Молодий вчений*. 2014. № 3. С. 33.
8. Білик М. Підприємства як об'єкт фінансового управління в умовах переходу до ринкової економіки. *Економіст*. 2007. №1. С. 273.
9. Бланк І. О., Ситник Г. В., Андрієць В. С. Управління фінансами підприємств : підручник: 2-ге 2-ге видання, перероблене і доповнене. Київ : КНТЕУ, 2018. 791 с.
10. Бугай В. З. Омельченко В. М. Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємства. *Держава та регіони*. 2008. №1. С. 34–39.
11. Бурда А.І. Методичні підходи до оцінювання впливу складників тріади потенціалу на сталий розвиток підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2009. Вип. 19.12. С. 141–153.

12. Чепка В. В., Матяш О. К. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу. *Економіка і Суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 649. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/107.pdf (дата звернення: 17.04.24).
13. Головка Т. В., Сагова С. В. Стратегічний аналіз : навч. – метод. посібник для самост. вивч. дисц. / за ред. д-ра екон. наук, М. В. Кужельного. Київ : КНЕУ, 2002. 198с.
14. Гриньова В. М., Коюда В. О. Фінанси підприємств : навч. посібник. - 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання-Прес, 2005. 423 с.
15. Довбня С.Б., Сидоренко Є.К. Формування ієрархічної системи діагностики фінансової стійкості підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 1(18). С. 108–114.
16. Економіка підприємства. Збірник практичних задач і конкретних ситуацій: навч. посібник / Покропивний С. Ф. та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. Ф. Покропивного. Київ : КНЕУ, 2000. 328 с.
17. Жигалкевич Ж. М., Єфімова Л. І. Особливості управління ресурсним потенціалом підприємства. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Економічні науки". 2021. №12. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-12-7756> / (дата звернення: 17.04.24).
18. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу : навч. посіб. Київ : Знання - Прес. 2000. 207 с.
19. Іващенко В. І., Болюк М. А. Економічний аналіз господарської діяльності навч. посіб. Київ : ЗАТ "Нічлава". 1999. 204 с.
20. Ізмайлова К. В. Фінансів аналіз: навч. посіб. Київ : МАУП, 2000. 152с.
21. Кірейцева Г. Г. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2002. 496 с.
22. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. Київ : ЦУЛ, 2001. 300 с.
23. Крухмаль О. В., Коваленко В. В. Антикризове управління в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи : монографія. Суми : УАБС НБУ, 2007. 198с.

24. Купина Е.Л. Фінансові результати підприємства: облік. аналіз. аудит Київ, 1999. 346 с.
25. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2001. 389 с.
26. Левкович О. В., Калашнікова Ю. М. Фінансова стійкість як передумова інноваційного розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. №4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2021/78.pdf (дата звернення: 17.04.24).
27. Назарова К. О. Вплив маркетингу на фінансові результати діяльності підприємств. *Фінанси України*. – 2000. №12. С. 117-126.
28. Нестеренко Ж. К., Череп А. В. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: навч. посібник для студентів вищих навч. Закладів. Київ : ЦНЛ, 2006. 122 с.
29. Нікольчук Ю., Небжицький Б., Савчук О. Фінансова стійкість як індикатор ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. №1 (314). С. 220-225. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=16472> (дата звернення: 17.04.24).
30. Оспіщев В. І., Нагорна І. В. Класифікація чинників впливу на фінансову стійкість підприємств. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг* : зб. наук. праць. Харків : Вид-во Харків. ДУ харчування та торгівлі. 2009. Вип. 2(10). С. 218-223.
31. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : підручник / Керівник авт. кол. і наук ред. проф. А. М. Поддєрьогін. Київ : КНЕУ, 2000. 460с.
32. Рясних Є. Г. Основи фінансового менеджменту : навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. Вид. 2-ге, доп. і перероб. Київ : Скарби, 2010. 238 с.
33. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. Вид. 2-ге, випр. і доп. Київ, 2005. 662 с.

34. Стасюк Г. А. Фінанси підприємств : навч. Посібник. Херсон : Олді-плюс, 2005. 480 с.
35. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз : навчальний посібник. Вид. 4-те. Львів : Новий світ - 2000, 2018. 344ст.
36. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : монографія. Київ : КНЕУ, 2005. 268 с.
37. Тридід О. М. , Азаренкова Г. М., Біломістний О. М., Орехова К. В. Фінансовий менеджмент у запитаннях та відповідях : навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 382 с.
38. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2016. 430 с.
39. Онисько С. М, Марич П. М.. Фінанси підприємств : підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Львів : Магнолія Плюс, 2017. С. 367.
40. Плиса В .Й. Приймак І. І. Стратегія забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання в економіці України : монографія. Львів : АТБ, 2019. 142 с.
41. Поддєрьогін А.М., Наумова Л.Ю. Фінансова стійкість підприємств в економіці України : монографія. Київ : КНЕУ, 2011. 184 с.
42. Притуляк Н. М. Ознаки фінансової стійкості – теоретична основа моделювання факторних систем. *Економіка. Фінанси. Право*. 2011. № 1. С. 26-31.
43. Сороківська М.В., Юсипович О.І. Фінансовий менеджмент : (математичний інструментарій) : навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 281 с.
44. Ткаленко Я. М., Криниця С. О. Фінансова стійкість підприємства та фактори впливу на неї. URL: <https://www.internauka.com/uploads/public/14508993787623.pdf> (дата звернення: 17.04.2024).

45. Хачатрян В.В., Усова Л.С. Фактори, що впливають на фінансовий стан підприємства. URL: <http://intkonf.org/ken-hachatryan-vv-usova-ls-faktori-schovplivayut-na-finansoviy-stan-pidpriemstva/> (дата звернення: 17.04.24).
46. Чемчикаленко Р.А., Сукрушева Г.О., Ткаченко А.Ю. Теоретичні основи управління фінансовим станом підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 27. С. 350–354.
47. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 566 с.
48. Schinasi G. J. Safeguarding financial stability: theory and practice. Washington, D.C. : International Monetary Fund, 2005. P. 60.

ДОДАТКИ

Додаток А
(обов'язковий)
Протокол перевірки кваліфікаційної роботи
на наявність текстових запозичень

Назва роботи: Управління фінансовою стійкістю підприємства дорожньої
галузі (на прикладі «Комунального підприємства по будівництву та
експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради)»
Тип роботи: магістерська кваліфікаційна робота
Підрозділ кафедра ММЕ, факультет МІБ
(кафедра, факультет)

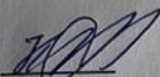
Показники звіту подібності Unichек

Оригінальність 21,3% Схожість 18,7%

Аналіз звіту подібності (відмітити потрібне)

- ☐ Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.
- ☐ Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання.
- ☐ Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

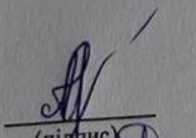
Особа, відповідальна за перевірку

(підпис)

Карачина Н.П.
(прізвище, ініціали)

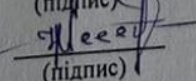
Ознайомлені з повним звітом подібності, який був згенерований системою Unichек щодо роботи.

Автор роботи

(підпис)

Андреєва Е. О
(прізвище, ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Несен Л. М.
(прізвище, ініціали)

Додаток Б
(обов'язковий)

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

*(Комунальне підприємство по будівництву та експлуатації доріг
виконавчого комітету Хмельницької міської ради)*

за 2021-2023 роки

Підприємство **КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПО БУДІВНИЦТВУ,
РЕМОНТУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ДОРІГ ВИКОНАВЧОГО
КОМІТЕТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
03331111		
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	97 499	78 157
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(91 460)	(75 430)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	6 039	2 727
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	10 005	5 235
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(5 475)	(4 371)
Витрати на збут	2150	(159)	(555)
Інші операційні витрати	2180	(10 689)	(5 325)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(279)	(2 289)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	284	468
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Підприємство **КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПО БУДІВНИЦТВУ,
РЕМОНТУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ДОРІГ ВИКОНАВЧОГО
КОМІТЕТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	150 291	97 499
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(139 183)	(91 460)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	11 108	6 039
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	11 263	10 005
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(7 255)	(5 475)
Витрати на збут	2150	(-)	(159)
Інші операційні витрати	2180	(14 069)	(10 689)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1 047	-
збиток	2195	(-)	(279)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	234	284
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Підприємство **КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПО БУДІВНИЦТВУ, РЕМОНТУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ДОРІГ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПГОУ

КОДИ		
2023	04	01
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	194 543	150 291
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(185 714)	(139 183)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	8 829	11 108
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	11 950	11 263
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(8 010)	(7 255)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(12 643)	(14 069)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	126	1 047
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	862	234
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	5	-
збиток	2295	(-)	(1 821)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1)	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	4	-
збиток	2355	(-)	(1 821)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	117 594
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	117 594
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	117 594
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	4	115 773

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	45 585	31 725
Витрати на оплату праці	2505	37 991	33 603
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 343	6 391
Амортизація	2515	12 084	7 356
Інші операційні витрати	2520	4 780	5 173
Разом	2550	107 783	84 248

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ШВАСНКО
ВОЛОДИМИР
ВІКТОРОВИЧ
ЕП Панчук
Людмила
Романівна

ШВАСНКО ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ

Панчук Людмила Романівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПО БУДІВНИЦТВУ, РЕМОНТУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ
ДОРІГ ВИКОНАВЧОГО КОМПІТЕТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Дата (рік, місяць, день)
за ЄДРПОУ

ДОКУМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

03335445

UA680404700140096613

150

42.11

Територія ХМЕЛЬНИЦЬКА

Організаційно-правова форма господарювання Комунальне підприємство

Вид економічної діяльності Будівництво доріг і автошляхів

Середня кількість працівників 2 261

Адреса, телефон вулиця Ярослава Мудрого, буд. 5, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29009

641874

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форми №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

✓

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи	2	3	4
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	17	17
накопичена амортизація	1002	17	17
Незавершені капітальні інвестиції	1005	594	341
Основні засоби	1010	524 418	577 140
первісна вартість	1011	666 109	738 709
знос	1012	141 691	161 569
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні втрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	525 012	577 481
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10 063	9 162
виробничі запаси	1101	10 063	9 162
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	408	392
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	165	356
з бюджетом	1135	100	179
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	456	4 455
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 243	12 006
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	10 243	12 006
Витрати майбутніх періодів	1170	23	28
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПО БУДІВНИЦТВУ, РЕМОНТУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ
ДОРІГ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Дата (рік, місяць, число)
31 грудня 2022

ДОКУМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
03335445
UA68040470010096613
150
42.11

Територія ХМЕЛЬНИЦЬКА

за КАТОРТГ

Організаційно-правова форма господарювання Комунальне підприємство

за КОПФГ

Вид економічної діяльності Будівництво доріг і автошляхів

за КВЕД

Середня кількість працівників 254

Адреса, телефон вулиця Ярослава Мудрого, буд. 5, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29009

641874

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи	1	3	4
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	17	17
накопичена амортизація	1002	17	17
Незавершені капітальні інвестиції	1005	341	246
Основні засоби	1010	577 140	652 542
первісна вартість	1011	738 709	827 666
знос	1012	161 569	175 124
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	577 481	652 788
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	9 162	42 938
виробничі запаси	1101	9 162	42 938
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	392	1 013
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	356	88
з бюджетом	1135	179	2 794
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 455	4 818
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12 006	5 202
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	12 006	5 202
Витрати майбутніх періодів	1170	28	24
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПО БУДІВНИЦТВУ, РЕМОНТУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ
ДОРОГ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

ДОКУМЕНТ № 03335445
UA68040470010096613
150
42.11

Територія ХМЕЛЬНИЦЬКА

за КАТОРТГ

Організаційно-правова форма господарювання Комунальне підприємство

за КОПФГ

Вид економічної діяльності Будівництво доріг і автошляхів

за КВЕД

Середня кількість працівників 2 245

Адреса, телефон вулиця Ярослава Мудрого, буд. 5, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29009

641874

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2023

р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи	2	3	4
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	17	17
накопичена амортизація	1002	17	17
Незавершені капітальні інвестиції	1005	246	5 179
Основні засоби	1010	652 542	698 857
первісна вартість	1011	827 666	887 899
знос	1012	175 124	189 042
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	652 788	704 036
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	42 938	37 520
виробничі запаси	1101	42 938	37 520
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 013	216
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	88	108
з бюджетом	1135	2 794	4 001
у тому числі з податку на прибуток	1136	4	4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 818	598
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	5 202	12 807
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	5 202	12 807
Витрати майбутніх періодів	1170	24	45
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
інші оборотні активи	1190	876	449
Усього за розділом II	1195	22 334	27 027
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	547 346	604 508

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	55 038	55 038
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Довгостроковий капітал	1410	486 436	541 670
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(2 729)	(2 725)
Позначений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	538 745	593 983
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	3 266
облигодна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Привласнений фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	3 266
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	17	89
розрахунками з бюджетом	1620	1 014	1 414
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	1
розрахунками зі страхування	1625	-	250
розрахунками з оплати праці	1630	66	105
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	129	85
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 209	2 752
Доходи майбутніх періодів	1665	5 116	2 537
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
інші поточні зобов'язання	1690	50	27
Усього за розділом III	1695	8 601	7 259
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Чиста партія активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	547 346	604 508

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП ШВАЧЕНКО
ВОЛОДИМИР
ВІКТОРОВИЧ
ЕП Панчук
Людмила
Романівна

ШВАЧЕНКО ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ

Панчук Людмила Романівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	449	-
Усього за розділом II	1195	27 027	56 877
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	604 508	709 665

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	55 038	56 256
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	541 670	617 477
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(2 725)	(1 444)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	593 983	672 289
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Генеральні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення виграт персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	3 266	3 266
близько до нуля	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерви довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерви збитків або резерви належних виплат	1533	-	-
резерви незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	3 266	3 266
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	89	2
розрахунками з бюджетом	1620	1 414	1
у тому числі з податку на прибуток	1621	1	-
розрахунками зі страхування	1625	250	-
розрахунками з оплати праці	1630	105	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	85	221
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 752	3 121
Доходи майбутніх періодів	1665	2 537	29 323
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	27	1 440
Усього за розділом III	1695	7 259	34 110
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	604 508	709 665

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП ШВАСНКО
ВІКТОРОВИЧ

ЕП Рymar
Тетяна Сергіївна

ШВАСНКО ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ

Тетяна Рymar

1 Коэффициент административно-территориальных единиц та территорий территориальных громад.

2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	56 877	1 334
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибутті	1200	-	56 629
Баланс	1300	709 665	760 665

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	56 256	57 437
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	617 477	679 893
смієний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перекладений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1 444)	(565)
Псоничний капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	672 289	736 765
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цілісьове фінансування	1525	3 266	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на випадку джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	3 266	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векеелі видні	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	88
товари, роботи, послуги	1615	2	308
розрахунками з бюджетом	1620	1	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	2	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	221	322
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	3 121	3 526
Доходи майбутніх періодів	1665	29 323	19 642
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 440	14
Усього за розділом III	1695	34 110	23 900
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибутті	1700	-	-
Усього за розділом IV	1800	-	-
Баланс	1900	709 665	760 665

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Засоренко

Віталій

Вікторович

ЕП РИМАР

Тетяна Сергіївна

ЗАСОРЕНКО Віталій Вікторович

РИМАР Тетяна Сергіївна

1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток В
(обов'язковий)

ІЛЮСТРАТИВНА ЧАСТИНА

***УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ДОРОЖНЬОЇ
ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ «КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПО
БУДІВНИЦТВУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ДОРІГ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»)***

Таблиця 1.1 - Тлумачення поняття «фінансова стійкість»

Автор	Визначення поняття «фінансова стійкість»
Г.Г. Кірейцева, [23]	Надійно гарантована платоспроможність, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури та поведінки партнерів
К.В. Ізмайлова, [22]	Такий стан фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, який забезпечує розвиток підприємства переважно за рахунок власних коштів при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності за умови мінімального рівня підприємницького ризику
М. Я. Коробов[27]	Досягнення підприємством позитивних параметрів діяльності та ефективне розміщення його фінансових ресурсів
Л. А. Лахтіонова[32]	Такий стан фінансових ресурсів, при якому підприємство, вільно маневруючи грошовими коштами, здатне шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробничо-торговельної діяльності, а також затрати на його розширення і оновлення
Ж.К. Нестеренко, [36]	Такий стан фінансових ресурсів підприємства, їх розподілу та використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні плато- і кредитоспроможності в умовах певного рівня ризику
Г. В. Савицька[39]	Здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігаючи рівновагу своїх активів і пасивів в мінливому внутрішньому та зовнішньому середовищі, що гарантує його постійну платоспроможність і інвестиційну привабливість в умовах допустимого рівня ризику
Н.В. Тарасенко, [41]	Фінансовий стан підприємства, що характеризується ефективним формуванням, розміщенням та якісним використанням фінансових ресурсів для забезпечення фінансової стабільності

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Не залежні від діяльності підприємства (зовнішні або екзогенні фактори)	Залежні від діяльності підприємства (внутрішні або ендогенні фактори)
Загальноекономічні фактори: ✓ спад обсягу національного доходу; ✓ зріст інфляції; ✓ уповільнення платіжного обороту; ✓ нестабільність податкової системи; ✓ нестабільність регулюючого законодавства; ✓ зниження рівня реальних доходів населення; ✓ зріст безробіття.	Операційні фактори: ✓ неефективний маркетинг; ✓ неефективна структура поточних витрат (висока частка постійних витрат); ✓ низький рівень використання основних засобів; ✓ високий розмір страхових і сезонних запасів; ✓ недостатньо диверсифікований асортимент продукції; ✓ неефективний виробничий менеджмент.
Ринкові фактори: ✓ зниження місткості внутрішнього ринку; ✓ посилення монополізму на ринку; ✓ істотне зниження попиту; ✓ зріст пропозиції товарів-субститутів; ✓ зниження активності фондового ринку; ✓ нестабільність валютного ринку.	Інвестиційні фактори: ✓ неефективний фондовий портфель; ✓ висока тривалість будівельно-монтажних робіт; ✓ істотні перевитрати інвестиційних ресурсів; ✓ недосягнення запланованих обсягів прибутку по реалізованим реальним проектам; ✓ неефективний інвестиційний менеджмент.
Інші фактори: ✓ політична нестабільність; ✓ негативні демографічні тенденції; ✓ стихійні лиха; ✓ погіршення криміногенної ситуації.	Фінансові фактори: ✓ неефективна фінансова стратегія; ✓ неефективна структура активів (низька їхня ліквідність); ✓ надмірна частка позикового капіталу; ✓ висока частка короткострокових джерел залучення позикового капіталу; ✓ зріст дебіторської заборгованості; ✓ висока вартість капіталу; ✓ перевищування припустимих рівнів фінансових ризиків; ✓ неефективний фінансовий менеджмент.

Рисунок 1.2 – Класифікація факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства

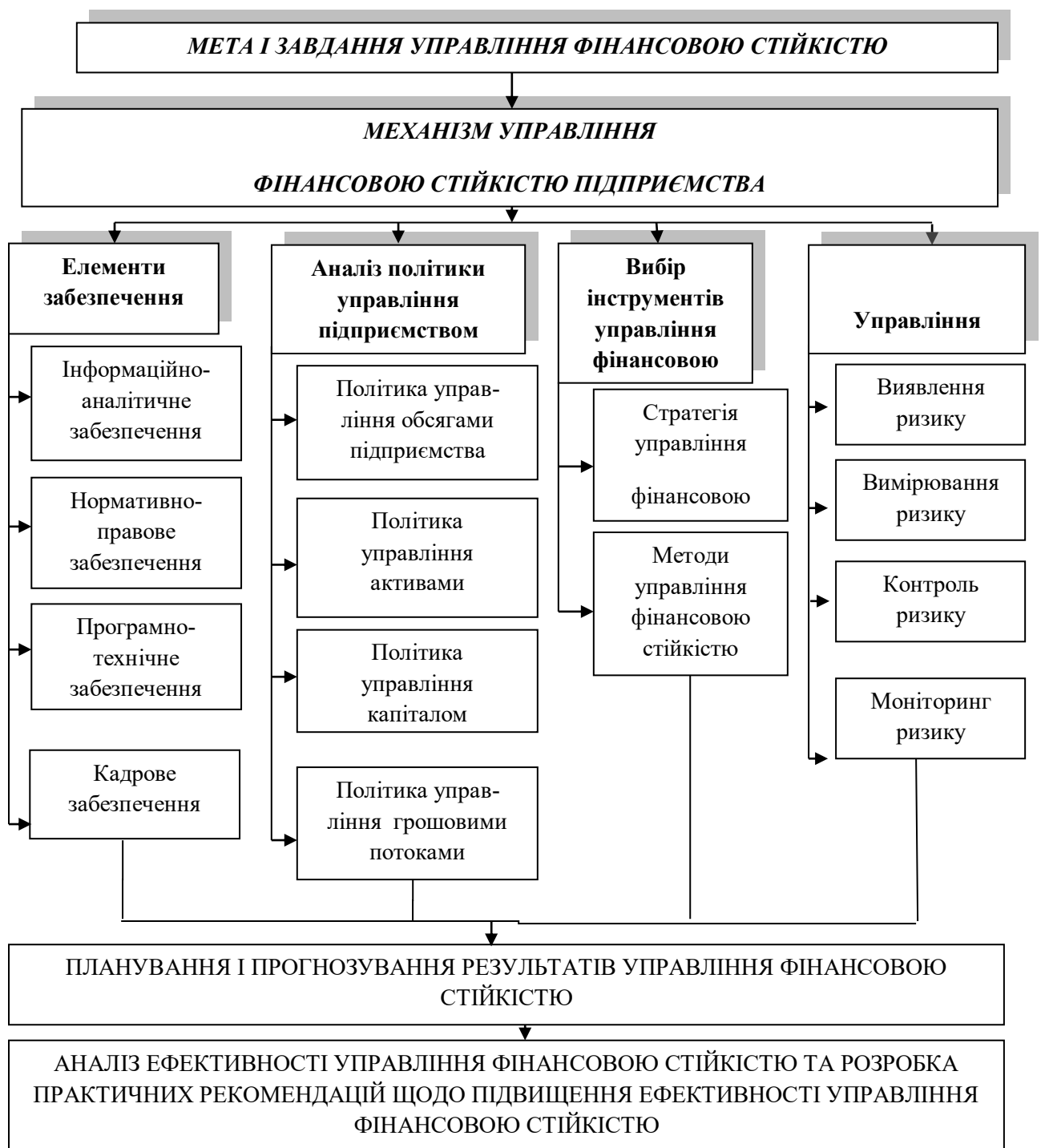

Рисунок 1.3 - Основні складові механізму управління фінансовою стійкістю підприємства

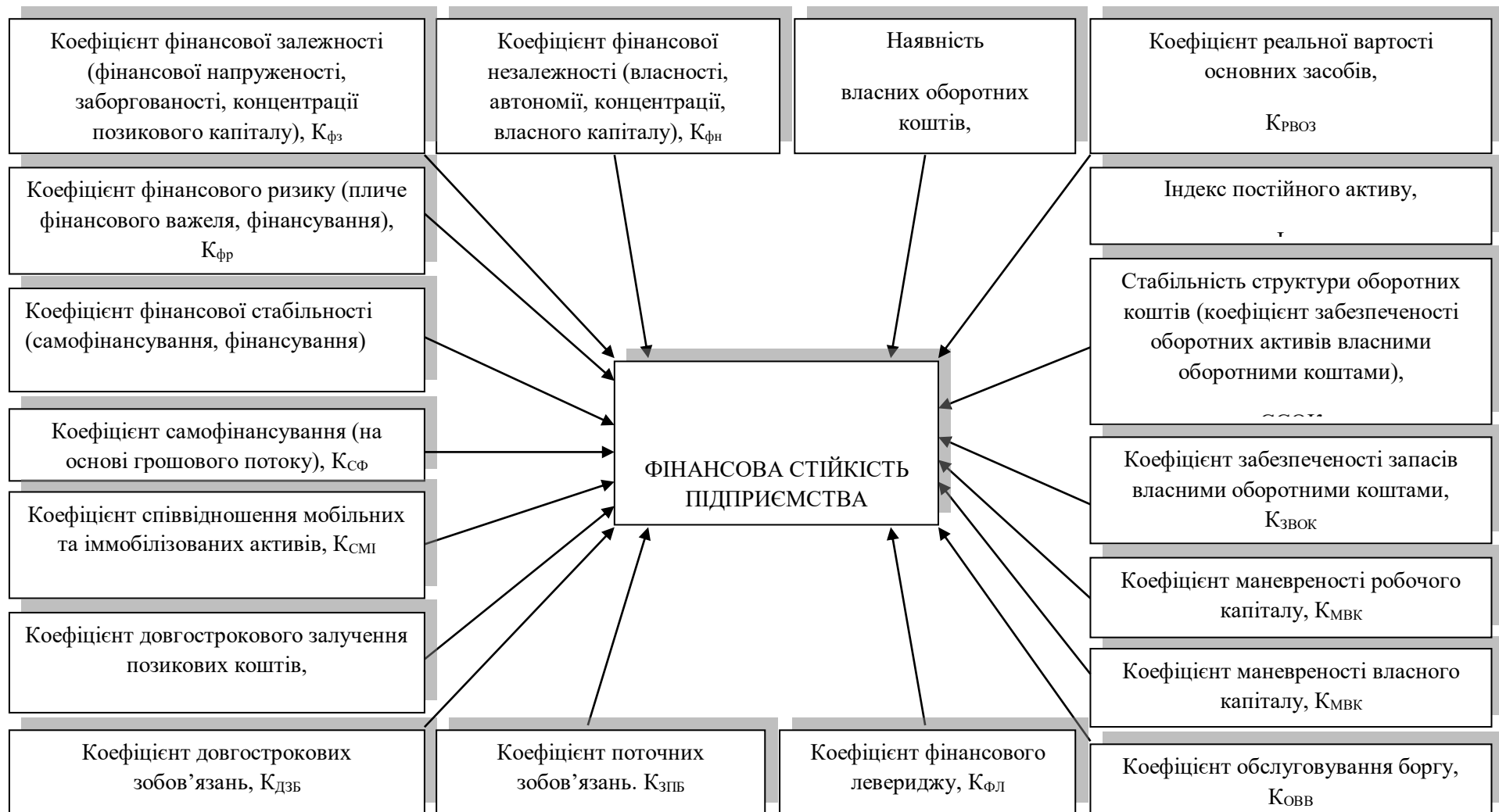

Рисунок 1.4 – Система показників, що характеризують фінансову стійкість підприємств

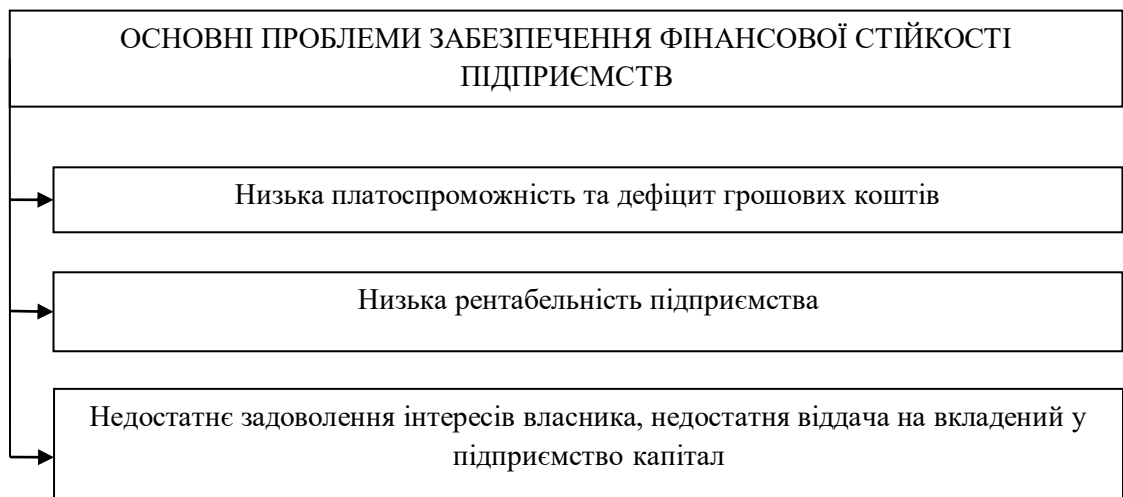

Рисунок 1.5 - Основні проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємств

Таблиця 2.1. Обсяги та джерела фінансування

Джерела фінансування	Обсяг фінансування млн. грн	У тому числі за роками				
		2018	2019	2020	2021	2022
Державний бюджет, у тому числі:	293807,96	26327,77	35983,81	96034,98	46132,37	47653,04
кошти спеціального фонду	253851,64	20025,46	35217,33	68395,43	82560,38	47653,04
Кошти загального фонду	39956,32	6302,31	766,48	27639,55	5247,98	-
Кошти міжнародних фінансових організацій	25547,87	3722,27	4463,64	6774,99	4409,73	46172,58
інші джерела, у тому числі кошти інвесторів	76499,62	-	514,1	18043,47	36051,17	46172,58
Усього	395855,45	30050,04	40961,55	115734,99	116253,82	92855,05

Таблиця 2.3 - Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Показник	Роки			Абсолютне відхилення (+;-)		Темп росту, %	
	2021	2022	2023				
				2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Обсяг реалізованої продукції т. грн.	97499	150291	194543	+52792,0	+44252	-154,00	+129,00
Собівартість реалізованої продукції т. грн.	91460	139183	185714	+47723	+46531	152	133
Середньорічна вартість основних виробничих фондів т.грн.	550779	614841	675699	+64062	+60858	111	109
Сума матеріальних затрат т.грн.	45585	56779	80800	+11194	+24021	124	142
Середньооблікова кількість працівників, чол.	261	254	245	-7	-9	97	96
Витрати на оплату праці, т.грн.	37991	38355	41196	364	2841	100,96	107,41
Прибуток (збиток), т.грн.	4	1281	988	1277	-293	32025	77
Фондовіддача, грн..	0,18	0,24	0,29	0,06	0,05	133,3	120,8
Фондомісткість, грн.	5,65	4,09	3,47	-1,56	-0,62	72,37	84,84
Матеріаловіддача, грн.	2,14	2,65	2,41	0,51	-0,24	123,83	90,94
Матеріаломісткість грн.	0,47	0,38	0,42	-0,09	0,04	80,85	110,53
Витрати на 1 грн. реалізованої продукції грн.	0,94	0,93	0,95	-0,01	0,02	98,94	102,15
Продуктивність праці одного працівника, т.грн./чол.	373,56	591,70	794,05	218,14	202,35	158,40	134,20

Таблиця 2.5 - Аналіз дебіторської заборгованості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021	2022	2023	2022/	2023/
				2021	2022
Виручка від реалізації, т. грн.	97499	15029 1	19454 3	52792	44252
Середньорічна дебіторська заборгованість, т. грн.	3255,50	7047,50	6818,00	3792	-229,5
Оборотність дебіторської заборгованості, обороти	24,95	21,33	28,53	-3,62	7,2
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	≈15	≈17	≈13	2	-4

Таблиця 2.6 - Динаміка і структура довгострокових та поточних зобов'язань Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради за 2021-2023 рр.

Показники	Роки						Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021		2022		2023		2022/	2023/
	тис. грн	пв,%	тис. грн	пв,%	тис. грн.	пв,%	2021	2022
Зобов'язання:	13290,0	100	21250,50	100	31361,50	100	+7960,5	+10111,00
Довгострокові зобов'язання	1633,0	12,29	3266,0	15,37	1633,0	5,21	+1633,0	-1633,0
Поточні зобов'язання:	11657,00	87,71	17984,5	84,63	29728,5	94,79	+6327,5	+11744,00
- Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	-	-	-	-	44,00	0,15	-	+44,00
- за товари, роботи, послуги	53	0,45	45,5	0,25	155,00	0,52	-7,5	+109,5
- розрахунками з бюджетом	1214	10,41	707,5	3,93	0,5	0,002	-506,50	-70,70
- розрахунками зі страхування	125	1,07	125	0,70	-	-	-	-125
- розрахунками з оплати праці	85,50		53,50		1		-32,00	-52,50
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	171,50	1,47	153,00	0,85	271,50	0,91	-18,5	118,50
Поточні забезпечення	3585,0	30,75	2936,5	16,33	3323,5	11,18	-648,50	+387,0
Доходи майбутніх періодів	6384,5	54,77	15930	88,58	24482,50	82,35	+9545,50	+8552,5
Інші поточні зобов'язання	38,50	0,33	733,50	4,08	1454,0	4,89	+695,00	720,50

Таблиця 2.7 – Аналіз кредиторської заборгованості Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Показник	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021	2022	2023	2022/	2023/
				2021	2022
Виручка від реалізації, т. грн.	97499	150291	194543	+52792,00	+44252
Середньорічна кредиторська заборгованість, т. грн.	173,5	221,9	630,30	+48,40	+408,40
Оборотність кредиторської заборгованості, обороти	561,95	677,29	308,65	+115,34	-368,64
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	≈0,65	≈0,54	≈1,18	-0,11	+0,64

Таблиця 2.9 - Показники ефективності використання основних засобів Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг виконавчого комітету Хмельницької міської ради

Показники	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)		Темп росту (%)	
	2021	2022	2023	2022/	2023/	2022/	2023/
				2021	2022	2021	2022
Обсяг реалізованої продукції т. грн.	97499	150291	194543	+52792,00	+44252	- 154,00	+129,00
Середньорічна вартість основних виробничих фондів т.грн.	550779	614841	675699	+64062	+60858	111	109
Фондовіддача, грн..	0,18	0,24	0,29	0,06	0,05	133,3	120,8
Фондомісткість, грн.	5,65	4,09	3,47	-1,56	-0,62	72,37	84,84

Таблиця 2.10 - Обсяг та динаміка незавершених капітальних інвестицій

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)		Темп росту, (%)	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Незавершені капітальні інвестиції т. грн.	467,5	293,50	2712,50	-174	2419	62,78	924,19
Частка незавершених капітальних інвестицій в активах підприємства	0,08	0,04	0,37	-0,04	0,33	50	925,0
Активи підприємства	575924,00	657086,5	735165,00	-188840,5	348078,5	67,21	189,92

Таблиця 2.11 – Аналіз запасів підприємства

Показники, тис. грн.	Роки			Абсолютне відхилення (+;-)		Темп росту, %	
	2021	2022	2023	2022/	2023/	2022/	2023/
				2021	2022	2021	2022
1.Запаси	9612,5	26050,00	40229	16437,50	14179	271,00	154,43
1.1 Виробничі запаси	9612,5	26050,00	40229	16437,50	14179	271,00	154,43

Таблиця 2.12 – Показників ефективності використання матеріальних ресурсів

Показник	Роки			Абсолютне відхилення (+;-)		Темп росту(%)	
	2021	2022	2023	2022/	2023/	2022/	2023/
				2021	2022	2021	2022
Обсяг реалізованої продукції т. грн.	97499	150291	194543	+52792,00	+44252	-154,00	+129,00
Сума матеріальних затрат т.грн.	45585	56779	80800	+11194	+24021	124	142
Матеріаловіддача, грн.	2,14	2,65	2,41	0,51	-0,24	123,83	90,94
Матеріаломісткість грн.	0,47	0,38	0,42	-0,09	0,04	80,85	110,53

Таблиця 2.13 – Аналіз елементів операційних витрат

Показники	Роки						Абсолютне відхилення(+,-)	
	2021		2022		2023		2022/ 2021	2023/ 2022
	тис. грн.	пв, %	тис. грн.	пв, %	тис. грн.	пв, %		
Матеріальні витрати	45585	42,29	56779	35,47	80800	39,15	20194	24021
Витрати на оплату праці	37991	35,24	38355	23,90	41196	19,96	364	2841
Відрахування на соціальні заходи	7343	6,81	7388	4,60	7865	3,81	45	477
Амортизація	12084	11,21	13608	8,48	14343	6,95	1524	735
Інші операційні витрати	4780	4,43	44377	27,65	62163	30,12	39597	17786
Всього	107783	100	160507	100	206367	100	52724	45860,00

Таблиця 2.14 – Аналіз витрати на 1-цю реалізовану продукцію

Показники	Роки			Абсолютне відхилення(+,-)		Темп росту,%	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Обсяг реалізованої продукції т. грн.	97499	150291	194543	+52792,00	+44252	-154,00	+129,00
Собівартість реалізованої продукції т. грн.	91460	139183	185714	+47723	+46531	152	133
Витрати на 1 грн. реалізованої продукції грн.	0,94	0,93	0,95	-0,01	0,02	98,94	102,15

Таблиця 2.15 – Аналіз складу та структури власного капіталу

Показники	Роки						Абсолютне відхилення(+,-)	
	2021		2022		2023			
	тис. грн.	пв, %	тис. грн.	пв, %	тис. грн.	пв, %	2022/ 2021	2023/ 2022
Зареєстрований (пайовий) капітал	55038	9,72	5564,70	8,79	56846,50	8,07	+609,00	+1199,5
Додатковий капітал	514053,00	90,76	579573,5	91,54	648685,00	92,07	+65520,5	+69111,5
Нерозподілений прибуток (збиток)	(2727,00)	(0,48)	(2084,5)	(0,33)	(1004,50)	(0,14)	-(642,5)	- (1080,0)
Всього	566364,00	100	633136,00	100	704527	100	+66772	+71391,00

Таблиця 2.16 - Аналіз ліквідності підприємства на 2021-2023 рр.

Показник	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,95	0,48	0,30	-0,47	-0,18
Проміжний коефіцієнт покриття	2,12	2,33	1,91	+0,21	-0,42
Загальний коефіцієнт покриття	1,23	0,87	0,53	-0,36	-0,34

Таблиця 2.19 - Абсолютні показники оцінки фінансової стійкості
Комунального підприємства по будівництву, ремонту та експлуатації доріг
виконавчого комітету Хмельницької міської ради в 2021-2023 рр, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022
Постійні пасиви (ПП)	566364,00	633136,00	704527,00	66772,00	-633136,00
Активи, що важко реалізуються	551246,50	615134,50	678412,00	63888,00	63277,50
Власні обігові кошти	15117,50	18001,50	26115,00	2884,00	8113,50
Довгострокові зобов'язання	1633,00	3266,00	1633,00	1633,00	-1633,00
Наявність постійних та довгострокових пасивів	16750,50	21267,50	27748,00	4517,00	6480,50
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-	-
Загальна сума основних джерел фінансування запасів	16750,50	21267,50	27748,00	4517,00	6480,50
Запаси	9612,50	26050,00	40220,00	16437,50	14170
Надлишок(+) або нестача(-) власних оборотних коштів	5505,00	-8048,50	-14114,00	-13553,50	-6065,50
Надлишок(+) або нестача(-) власних обігових коштів і довгострокових зобов'язань	7138,00	-4782,50	-12481,00	-11920,50	-7698,50
Надлишок(+) або нестача(-) основних джерел формування запасів	7138,00	-4782,50	-12481,00	-11920,50	-7698,50
Тип фінансової стійкості	Нормальний фінансовий стан	Нестійкий фінансовий стан	Нестійкий фінансовий стан	X	X

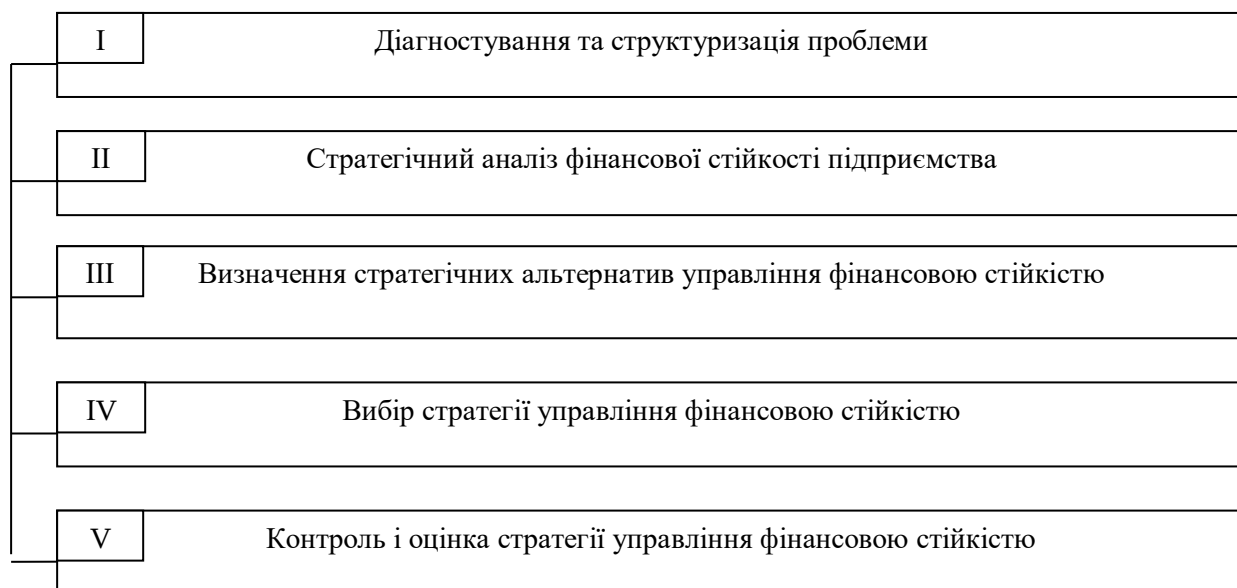

Рисунок 3.1 – Процес стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства

Таблиця 3.1 – Структура економічних активів підприємства

Економічні активи ЕА = НА + ФА (280)			
Фінансові активи ФА = МФА + НМФА		Не фінансові активи НА=НЛНА+ЛНА	
Мобільні фінансові активи (поточні фінансові інвестиції та грошові кошти) МФА	Немобільні фінансові активи (довгострокові вкладення та кошти в розрахунках) НМФА	Ліквідні не фінансові (поточні) активи (запаси) ЛНА	Неліквідні не фінансові (довгострокові) активи (основні засоби та нематеріальні активи) НЛНА
	Немобільні фінансові та поточні не фінансові ліквідні активи НМПЛА = НМФА + ЛНА		
Мобільні активи МФА	Немобільні фінансові НМА = НМПЛА + НЛНА		
Ліквідні активи ЛА = МФА + НМТЛА			Неліквідні активи НЛНА

Таблиця 3.2 – Структура капіталу підприємства

Капітал $K = BK + PK$			
Позиковий капітал ПК		Власний капітал БК	
Позиковий капітал зовнішній (довгостроковий позиковий капітал, короткострокові кредити банків, кредиторська заборгованість за товари, інший позиковий капітал) ЗПК	Позиковий капітал внутрішній ВПК	Власний капітал без приросту переоцінки основних засобів ВКБ (БК)	Приріст переоцінки основних засобів ΔПЦ

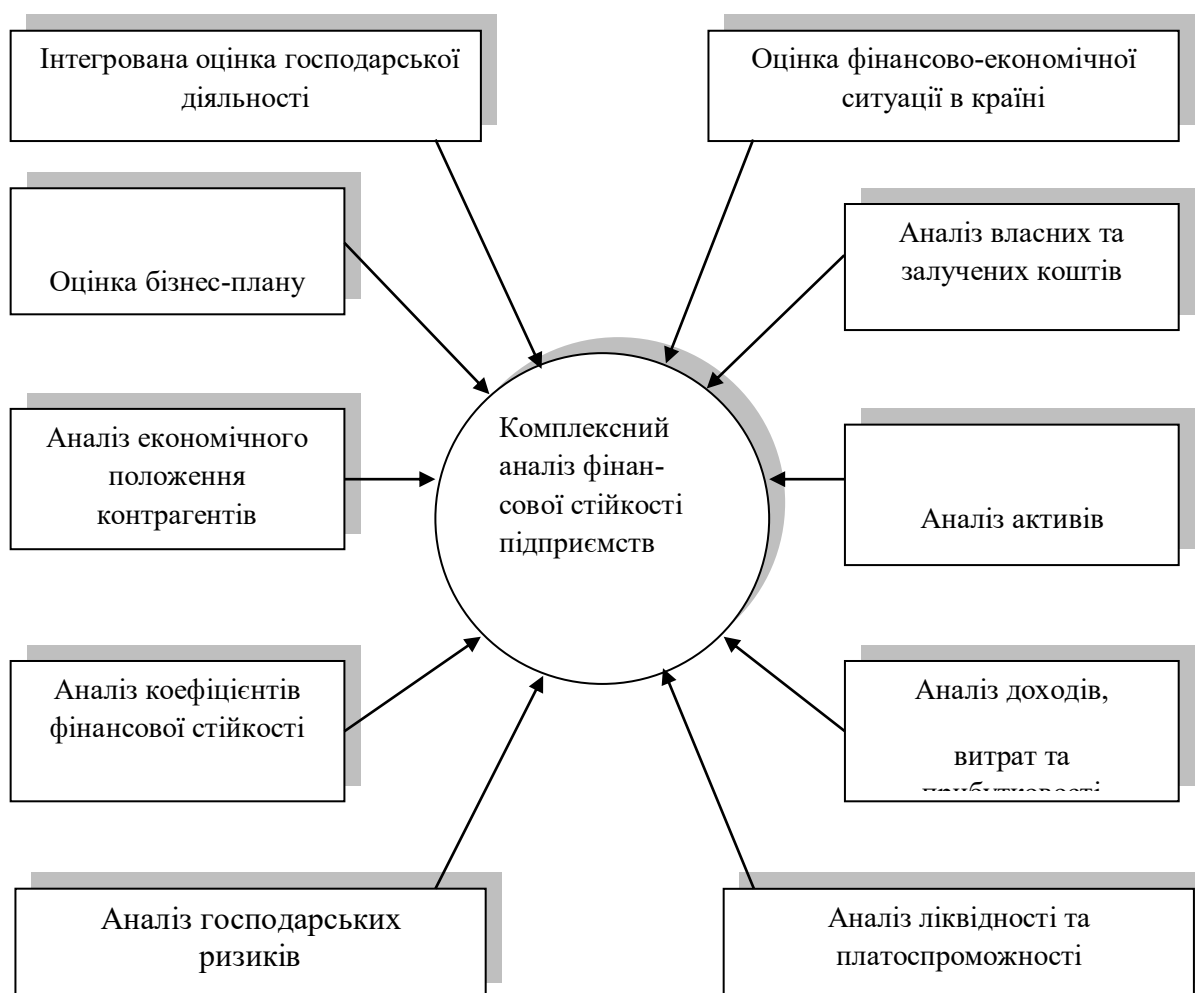

Рисунок 3.4 – Система комплексного аналізу фінансової стійкості

Таблиця 3.3 - Аналіз запасу фінансової стійкості

Показники	Роки			Абсолютне відхилення(+,-)		Темп росту, %	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Чистий (виручка) доход від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	97499,00	150291,00	194543,00	+52792,0	+44252	-154,00	+129,00
Сума маржинального доходу, тис. грн.	6039,00	11108,00	8829,00	+5015,00	-2279,0	+183,94	79,48
Сума умовно-постійних витрат, тис. грн.	5634,00	8010,00	7255,00	+2376,00	-755,0	142,17	90,57
Частка маржинального доходу у виручці, %	6,194	7,391	4,539	1,197	-2,852	119,33	61,41
Поріг рентабельності, тис. грн.	90870,97	108243,24	157717,39	17372,270	49474,15	119,12	145,71
Запас фінансової стійкості:							
– тис. грн	6628,03	42047,76	36825,61	35419,730	-5222,150	634,39	87,58
– %	6,80	27,98	18,93	21,180	-9,050	411,47	67,66